

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Číslo: UV-14446/2012

40

Návrh štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2011

Obsah materiálu:

1. Návrh uznesenia NR SR
2. Vlastný materiál

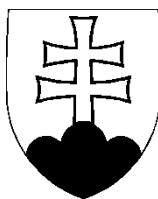
Predkladá:

Robert Fico
Predseda vlády
Slovenskej republiky

Bratislava máj 2012

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VI. volebné obdobie

Návrh

Číslo .....

UZNESENIE NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2012

k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2011

Národná rada Slovenskej republiky

A. schvaľuje

A.1. návrh štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2011, podľa ktorého

a) príjmy verejnej správy Slovenskej republiky v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu (ESA 95) podľa údajov zverejnených Eurostatom dňa 23. 4. 2012 dosiahli 23 658,4 mil. eur, výdavky verejnej správy 26 985,0 mil. eur a schodok 3 326,6 mil. eur;

b) podiel schodku verejnej správy Slovenskej republiky na hrubom domácom produkte v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu (ESA 95) podľa údajov zverejnených Eurostatom dňa 23. 4. 2012 dosiahol 4,8 %;

c) konsolidovaný dlh verejnej správy podľa údajov v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu (ESA 95) podľa údajov zverejnených Eurostatom dňa 23. 4. 2012 dosiahol k 31. decembru 2011 sumu 29 911,3 mil. eur, čo predstavuje 43,3 % hrubého domáceho produktu;

d) príjmy štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na hotovostnej báze dosiahli 12 002,3 mil. eur, výdavky 15 278,0 mil. eur a schodok 3 275,7 mil. eur;

B. berie na vedomie

B.1. že schodok štátneho rozpočtu vykázaný v štátnom záverečnom účte Slovenskej republiky za rok 2011 vo výške 3 275,7 mil. eur bol k 31. decembru 2011 krytý finančnými prostriedkami získanými z emisií štátnych pokladničných poukážok v hodnote 1 136,9 mil. eur, z čerpaní vládnych úverov v hodnote 650,0 mil. eur a finančnými zdrojmi Štátnej pokladnice v hodnote 1 488,8 mil. eur.

Obsah

Návrh uznesenia Národnej rady SR

1. Ekonomický rámec rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky.....	2
1.1. Ekonomický vývoj SR v kontexte vývoja globálnej ekonomiky.....	2
1.2. Základné ekonomické ukazovatele SR	4
1.2.1. Vývoj HDP a jeho štruktúra	4
1.2.2. Cenový vývoj a inflácia.....	6
1.2.3. Vývoj na trhu práce	7
1.2.4. Platobná a obchodná bilancia	7
2. Výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 95	9
2.1. Súhrnné výsledky hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95.....	11
2.2. Stav a vývoj dlhu verejnej správy podľa maastrichtských kritérií	14
2.2.1. Maastrichtský dlh štátnych rozpočtových organizácií	16
2.2.2. Maastrichtský dlh ostatných subjektov verejnej správy.....	18
3. Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu na hotovostnej báze	20
3.1. Zámery, ciele a opatrenia rozpočtovej politiky v roku 2011.....	20
3.2. Základné rozpočtové ukazovatele	22
3.3. Príjmy štátneho rozpočtu.....	23
3.3.1. Daňové príjmy.....	23
3.3.2. Nedaňové príjmy	25
3.3.3. Granty a transfery	26
3.4. Výdavky štátneho rozpočtu	28
3.4.1. Výdavky štátneho rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie	28
3.4.2. Výdavky štátneho rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie	37
3.4.3. Výdavky štátneho rozpočtu podľa programov	39
3.5. Vzťahy štátneho rozpočtu k Európskej únii	40
3.5.1. Príjmy z rozpočtu EÚ	42
3.5.2. Výdavky štátneho rozpočtu rozpočtované vo väzbe na príjmy z EÚ	44
3.6. Vzťahy štátneho rozpočtu k územnej samospráve	47
3.6.1. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov obcí.....	47
3.6.2. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov VÚC	50
3.7. Čerpanie rezerv štátneho rozpočtu	54
Tabuľková príloha	56

1. Ekonomický rámec rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky

1.1. Ekonomický vývoj SR v kontexte vývoja globálnej ekonomiky

Oživenie svetovej ekonomiky v roku 2011 sa spomalilo a **neprebíhalo rovnomerne**. Rýchly rast v roku 2011 zaznamenali predovšetkým rozvíjajúce sa ekonomiky na čele s krajinami Ázie. Svetový hrubý domáci produkt (HDP), po tom, čo v roku 2010 zaznamenal rast o 5,3 %, v roku 2011 dosiahol rast len o 3,9 %. Za spomalením stál nízky rast HDP rozvinutých krajín, ktorý poklesol z 3,2 % v roku 2010 na 1,6 % v roku 2011, pričom k oslabeniu rastu došlo ako v USA tak aj v krajinách EÚ.

Ekonomika USA v roku 2011 zaznamenala rast o 1,7 % (oproti rastu o 3,0 % v roku 2010), po negatívnych vplyvoch zemetrasení v Japonsku v úvode roka sa ekonomická aktivita výraznejšie zrýchlila k záveru roka. I napriek nižšiemu ekonomickému rastu ako v roku 2010 nezamestnanosť sa v závere roka 2011 výrazne znížila, čo pozitívne podporilo konečnú spotrebu domácností vo štvrtom kvartáli. Rast HDP USA v poslednom kvartáli 2011 (0,7 %) dokonca prebehol očakávania Európskej komisie z jesene 2011.

Ekonomika eurozóny v roku 2011 spomalila svoje tempo rastu HDP z minuloročných 1,9 % na 1,4 %. V poslednom štvrtroku dokonca došlo k medzikvartálnemu poklesu HDP o 0,3 %. **Európske krajiny sa pritom nevyvíjali rovnomerne**. Vo všeobecnosti sa dá povedať, že rástla najmä severná a stredná Európa. Naopak, krajiny južnej Európy postihlo spomalenie rastu, niektoré dokonca zaznamenali pokles HDP. Nemecká proexportne orientovaná ekonomika vďaka oživejnej priemyselnej výrobe a poklesu nezamestnanosti zaznamenala vysoký rast HDP dosahujúci 3,0 %, zatiaľ čo spomalenie doľahlo hlavne na periférne krajiny eurozóny ako Portugalsko (-1,6 %), Grécko (-6,9 %), Taliansko (0,4 %) a Španielsko (0,7 %). Nemecko tak dosiahlo v roku 2011 vyšší rast HDP ako bol priemer eurozóny (1,4 %) a to predovšetkým vďaka exportne orientovanej priemyselnej výrobe, ale aj rýchlejším rastom konečnej spotreby domácností. V najväčšej ekonomike EÚ, v Nemecku, došlo k výraznému rastu investícií až o 6,4 % a k lepšiemu výsledku rastu súkromnej aj verejnej spotreby ako vo väčšine krajín eurozóny. Nižší rast economickej aktivity sa na vývoji nezamestnanosti prejavil skôr negatívne, iba v niektorých krajinách začala výraznejšie klesať ako napríklad v Nemecku. Miera nezamestnanosti v eurozóne sa tak za rok 2011 zvýšila na 10,1 %.

Vývoj vybraných ukazovateľov za eurozónu		2009	2010	2011
HDP	% rast	-4,3	1,9	1,4
Zamestnanosť	% rast	-1,8	-0,5	0,3
Miera nezamestnanosti	%	9,6	10,1	10,2
Kompenzácie na zamestnanca*	% rast	1,8	1,6	2,3
Jednotkové pracovné náklady*	% rast	4,1	-0,8	1,0
Miera inflácie (HICP)	%	0,3	1,6	2,7
Bežný účet*	% HDP	-0,1	0,1	-0,1
Deficit verejných financií*	% HDP	-6,4	-6,2	-4,1
Verejný dlh*	% HDP	79,8	85,3	88,0
10Y Nemecký dlhopis	% výnos do splatnosti	3,2	2,8	2,6
USD/EUR		1,39	1,33	1,39
Ropa, Brent	USD/bl.	61,6	79,9	112,1

* pri ukazovateľoch sú za rok 2011 odhady podľa OECD a EK
Zdroj: OECD, EK, Reuters

V roku 2011 pokračoval pod tlakom viacerých faktorov **rast cien ropy** ako aj viacerých ďalších celosvetových komodít. Cena ropy (Brent) vzrástla v roku 2011 o viac ako 20 % a po prudkom raste zo začiatku roka sa väčšinu zvyšnej časti roka pohybovala v pásme 110 – 115 USD/bl. s relatívne vysokou volatilitou ale bez jasného trendu. Začiatkom roka 2012 začali ceny opäť prudšie rásť a atakovať úroveň 130 USD/bl. Na krajiny eurozóny má však okrem rastu cien ropy v dolároch nepriaznivý vplyv aj pohyb kurzu EUR/USD, kde bolo zaznamenané výraznejšie oslabenia eura v priebehu roka 2011, až pod hranicu 1,3. Ropa v eurách tak bola na svojich historických maximách a bola len veľmi tesne pod hranicou 100 €/bl. Okrem globálneho oživenia k rastu cien ropy zrejme prispelo aj kvantitatívne uvoľňovanie menovej politiky v USA a politické nepokoje v severnej Afrike, či obavy o dodávky z Iránu.

Finančné trhy v eurozóne sa nachádzali v roku 2011 naďalej vo vážnom stave, aj keď vývoj ku koncu roka možno označiť za pozitívny a prichádzalo k miernemu ukludneniu celkovej situácie. Viacerým krajinám eurozóny (predovšetkým Taliansko a Španielsko) sa podarilo úspešne emitovať dlhopisy, čo sa týkalo objemu ako aj výnosov (v porovnaní s prvou polovicou roka 2011), Grécko splnilo podmienky pre druhý záchranný balík, ktorý bol schválený v marci 2012 a úspešne reštrukturalizovalo dlh súkromných veriteľov a euro sa vrátilo nad hranicu 1,30 voči USD aj napriek ratingovému downgradu viacerých krajín od ratingovej agentúry Standard and Poors. Aj napriek týmto pozitívnym znakom je však situácia naďalej vážna, ekonomiky problémových krajín stále zápasia so štrukturálnymi problémami, a preto pozitívny trhový sentiment môže byť len krátkodobý. Nasvedčuje tomu neštandardne fungujúci medzibankový trh, či nutnosť realizovať mimoriadne opatrenia ECB na dodanie likvidity.

Menová politika väčšiny hlavných centrálnych bánk bola v roku 2011 **naďalej silno expanzívna s krátkodobou výnimkou na strane ECB**. Kľúčová centrálna banka, americký FED, po niekoľkonásobnom znižovaní držal svoje úrokové sadzby na rekordne nízkych úrovniach počas celého roku 2011. Kľúčová úroková sadzba FED-u sa tak nezmenila od decembra 2008 a zotrvala na úrovni 0,25 %. Po dvoch kolách kvantitatívneho uvoľňovania realizovaného najmä nákupom dlhopisov na sekundárnom trhu začal FED v priebehu roka 2011 s operáciou „twist“ (často označovanou aj ako tretie kolo kvantitatívneho uvoľňovania), ktorej cieľom bolo zamedziť rastu dlhodobých úrokov napriek nárastu deficitu, čiastočne oslabiť dolár a mierne zvýšiť infláciu. Na rozdiel od FED-u, ECB v priebehu roka 2011 svoju základnú refinančnú sadzbu zvýšila spolu o 0,5 p.b. pod tlakom obáv z inflácie. Základná úroková sadzba tak stúpila na 1,5 %. V druhej polovici roka, po výmene na pozícii guvernéra, pristúpila ECB k opätovným zníženiam sadzby, ktorú navrátila na 1 %, kde sa nachádzala na začiatku roka.

Priemerný nominálny výmenný kurz eura voči americkému doláru medziročne mierne zhodnotil z úrovne 1,35 EUR/USD na 1,29 EUR/USD. Vývoj počas roka 2011 bol však relatívne volatilný a euro sa väčšinu roka nachádzalo na silnejších úrovniach až okolo úrovne 1,4. Ku koncu roka euro oslabilo až pod hranicu 1,3 najmä pod vplyvom hroziaceho bankrotu Grécka, klesajúcim úrokovým sadzbám a použitiu neštandardných nástrojov menovej politiky.

1.2. Základné ekonomické ukazovatele SR

Rok 2011 znamenal pre slovenskú ekonomiku pokračovanie ekonomického rastu. V dôsledku fiškálnej konsolidácie však rast oproti predchádzajúcemu roku mierne spomalil. Rastu HDP Slovenska pomohol zahraničný dopyt a investície, domáca spotreba však stagnovala a verejná spotreba ťahala rast HDP nadol v súlade s úspornými opatreniami. Oživenie rastu sa zároveň len veľmi pomaly premietalo do tvorby nových pracovných miest, čo spolu s vysokou mierou nezamestnanosti prispievalo k slabému rastu spotreby domácností.

1.2.1. Vývoj HDP a jeho štruktúra

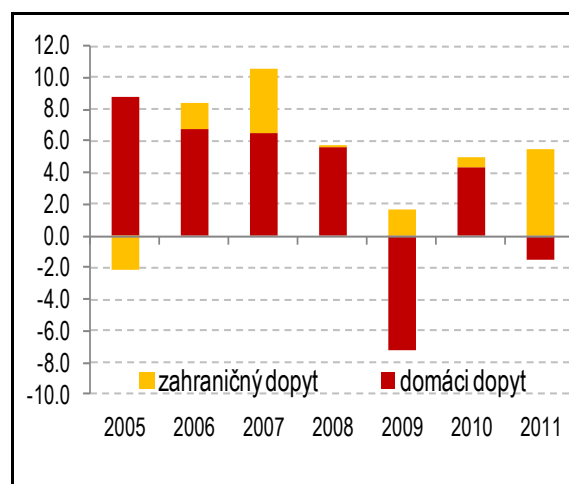
Po 4,2 % - nom raste HDP v roku 2010 priniesol rok 2011 mierne spomalenie. **Ekonomika SR vzrástla o 3,3 %**, čo ju zaradilo na druhé miesto najrýchlejšie rastúcich ekonomík v eurozóne (po Estónsku). Spomalenie bolo do značnej miery spôsobené konsolidáciou verejných financií, ktorá negatívne zasiahla cenovú hladinu, trh práce a všetky zložky domáceho dopytu.

Z hľadiska štruktúry dopytu sa na raste ekonomiky Slovenska okrem čistého exportu (príspevok 5,5 p.b.) pozitívne podieľali aj nové investície (príspevok 1,3 p.b.), ktoré si vyžiadala príprava na spustenie výroby nových kapacít v automobilovom priemysle a v menšej miere aj výstavba diaľnic. Najvyšší záporný príspevok predstavovala zmena stavu zásob (-2 p.b.). Opatrenia fiškálnej konsolidácie sa prejavili v nižšej spotrebe domácností a verejnej správy. Domácnosti minuli na svoju spotrebu o 0,4 % menej ako v predchádzajúcom krízovom roku, pričom najviac klesli výdavky za potraviny a nealkoholické nápoje. Pod prepad spotreby sa spolu s pomalým oživovaním trhu práce podpísala aj nízka spotrebiteľská dôvera, ktorá aj napriek prepadu disponibilného dôchodku držala mieru úspor na relatívne vysokej úrovni. Najviac zo všetkých zložiek poklesla spotreba verejnej správy (reálne o 3,5 %), ktorá bola negatívne zasiahnutá konsolidačnými opatreniami najmä v prípade nákupov tovarov a služieb.

Vývoj HDP a jeho hlavných zložiek

reálny rast v %	2009	2010	2011
HDP	-4,9	4,2	3,3
z toho:			
<i>Konečná spotreba domácností</i>	0,2	-1,1	-0,4
<i>Konečná spotreba ver. správy</i>	6,1	1,1	-3,5
<i>Tvorba hrubého fixného kapitálu</i>	-19,7	12,4	5,7
<i>Vývoz výrobkov a služieb</i>	-15,9	16,5	10,8
<i>Dovoz výrobkov a služieb</i>	-18,1	16,3	4,5

Zdroj: ŠÚ SR

Zdroj: ŠÚ SR

Rast ekonomiky v roku 2011 bol taký ako sa pôvodne predpokladalo pri zostavovaní rozpočtu verejnej správy na rok 2011, avšak **štruktúra rastu** ťahaná najmä zahraničným dopytom a investíciami **bola pre plnenie daňových príjmov nepriaznivá**. Oproti predpokladom rozpočtu sa vyvíjali horšie všetky makroekonomické základne daní. Z hľadiska vývoja verejných financií celkový vývoj ekonomiky vytváral pre plnenie daňových príjmov v roku 2011 negatívne riziká.

Porovnanie skutočností za rok 2011 s predpokladmi pre tvorbu rozpočtu na roky 2011-2013			
v %, ak nie je uvedené inak	Rozpočet 2011	Skutočnosť	Rozdiel v p.b.
Hrubý domáci produkt, reálny rast	3,3	3,3	0,0
Hrubý domáci produkt v bežných cenách mld. eur	70,2	69,1	-1,1
Konečná spotreba domácností, reálny rast	0,4	-0,4	-0,8
Konečná spotreba domácností, nominálny rast	3,9	3,4	-0,5
Priemerná mesačná mzda, reálny rast	0,0	-1,6	-1,6
Priemerná mesačná mzda, nominálny rast	3,7	2,2	-1,5

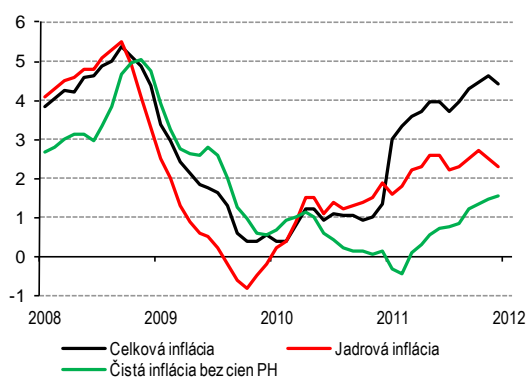
Rast zamestnanosti (štatistické zisťovanie)	1,2	1,5	0,3
Harmonizovaný index spotrebiteľských cien, priemerný rast	3,5	4,1	0,6

Zdroj: Ministerstvo financií SR

1.2.2. Cenový vývoj a inflácia

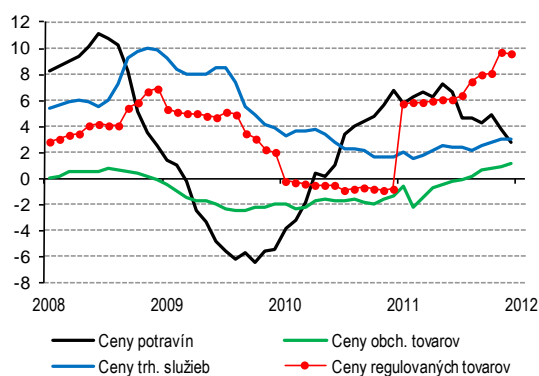
Priemerná ročná miera inflácie podľa národnej metodiky (index rastu spotrebiteľských cien CPI) dosiahla v roku 2011 úroveň 3,9 % a harmonizovaný index HICP 4,1 % (metodika podľa Eurostatu). Po veľmi nízkej úrovni inflácie v roku 2010 (1 %), ktorá bola ovplyvnená oslabením globálneho dopytu, spotrebiteľské ceny na Slovensku v roku 2011 pomerne výrazne rástli (3,9 %). Inflačný vývoj na Slovensku bol v roku 2011 aj naďalej ovplyvnený vývojom vonkajších faktorov ako rast cien potravín na svetových trhoch a vyššími cenami ropy, ktoré spôsobili výnimočné zvýšenie ceny plynu (o 6,9 %) od júla 2011.

Štruktúra celkovej inflácie (% rast)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Vývoj jadrovej inflácie a regulovaných cien (% rast)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Počas roka 2011 vplývali na priebeh inflácie viaceré protichodné faktory. Na jednej strane pôsobili **faktory zmiernujúce priemernú ročnú infláciu** – medzi ne sa radia doznievajúce efekty v dôsledku hospodárskej krízy, nízka spotreba domácností. Na druhej strane sa prejavili **faktory zdvíhajúce infláciu**, ktorými sú najmä jednorazové efekty (zvýšenie DPH z 19 % na 20 % a ďalšie úsporné opatrenia vlády) a postupný nárast cien komodít a potravín najmä v prvej polovici roka. Ozdravné opatrenia vlády celkovo prispeli k rastu priemerných cien o 0,9 p.b., pričom najväčší príspevok (0,5 p.b.) má dočasné zvýšenie základnej sadzby DPH z 19 % na 20 %.

Priemyselní výrobcovia vo svete, ale aj na Slovensku, boli ovplyvnení v úvode roka relatívne vysokými cenami ich vstupov. V eurozóne dosiahol rast cien PPI v marci až 6,8 %. Najvyšší rast cien bol v odvetví koxu a rafinovaných ropných produktov, a to v priemere za celý rok až o 30,1 % v dôsledku vysokého rastu cien ropy na svetových trhoch. V závere roka 2011 sa však

ceny mnohých komodít ustálili a po dobrej úrode došlo k poklesu cien väčšiny potravinárskych komodít. I napriek silným inflačným tlakom zo zahraničia sa **rast cien indexu tuzemských cien priemyselných výrobcov (PPI) pohyboval na relatívne nízkej úrovni** a priemerná medziročná dynamika dosiahla 2,7 %. Index cien tuzemských priemyselných výrobcov bol v roku 2011 hneď po Malte najnižší v celej eurozóne (eurozóna dosiahla rast 5,9 %). Rast cien výrobcov na rozdiel od spotrebiteľskej inflácie dosiahol najvyššie hodnoty v rámci roka vo februári 2011 (3,4 %), po ktorom nasledoval pozvoľný pokles cenovej inflácie priemyselných výrobcov.

1.2.3. Vývoj na trhu práce

Trh práce bol v roku 2011 charakterizovaný dlho očakávaným oživením ekonomiky. Podľa metodiky VZPS¹⁾ narástol počet nových pracovných miest skoro o 35 tisíc, čo predstavuje rast na úrovni 1,5 %. Rast pracovných miest sa sústredil predovšetkým do priemyslu a trhových služieb, ktoré najviac utrpeli počas krízy. Naopak v rámci znižovania deficitu verejných financií prišlo

k prepúšťaniu vo verejnej správe a štátnych podnikoch v celkovom počte 6 625 osôb.²⁾ Napriek celkovému rastu zamestnanosti, zostáva jej úroveň ďaleko za predkrízovou úrovňou. Kým produkčná stránka ekonomiky dosiahla svoju predkrízovú úroveň už v roku 2010, zamestnanosti stále chýba skoro 40 tisíc osôb. V roku 2011 tak naďalej rástla produktivita práce ako aj počet odpracovaných hodín na zamestnanca.

Priemerná nominálna mzda dosiahla v roku 2011 rast na úrovni 2,2 %, čo predstavuje spomalenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom (2010: 3,2 %). Hlavnými dôvodmi nízkeho rastu miezd bolo znižovanie plátov vo verejnej správe a neistota ohľadom budúceho vývoja na konci roka, ktorá sa premietla do nízkeho vyplácania koncoročných odmien. **Priemerná nominálna mesačná mzda v ekonomike za rok 2011 dosiahla hodnotu 786 eur (2010: 769 eur)**. Pri nízkom raste nominálnej mzdy sa reálna mzda prepadla o 1,6 %.

1.2.4. Platobná a obchodná bilancia

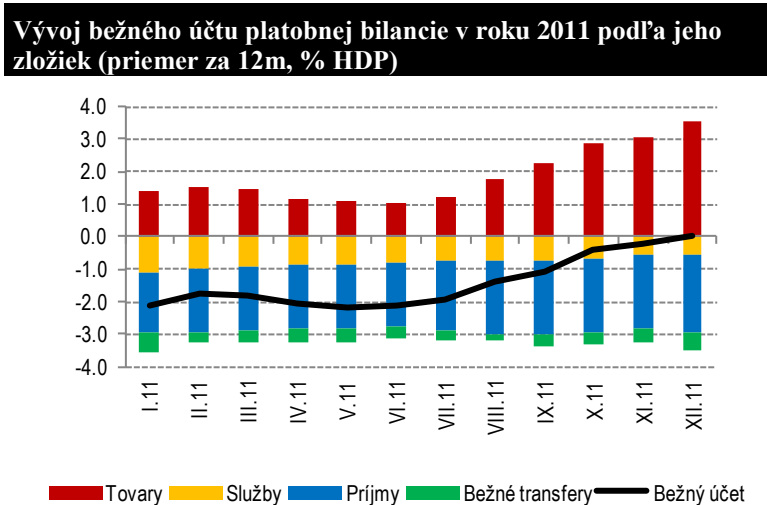
Podľa údajov o vývoji platobnej bilancie SR možno konštatovať, že deficit bežného účtu sa v roku 2011 výrazne zlepšil na 0,1 % HDP v porovnaní s 2,5 % v roku 2010. Deficit bežného účtu je do značnej miery krytý finančným účtom prostredníctvom prílevu priamych zahraničných investícií. Za zlepšením salda bežného účtu stojí predovšetkým výrazne aktívne saldo obchodnej

---

¹⁾ Výberové zisťovanie pracovných síl vykonávané ŠÚ SR

²⁾ Podľa podnikového výkazníctva SK NACE Rev. 2

bilancie a mierne zlepšenie deficitu bilancie služieb a transferov. Saldo výnosov sa však naopak mierne zhoršilo.

Zdroj: NBS, ŠÚ SR

Prebytok obchodnej bilancie sa oproti roku 2010 výrazne zvýšil. V absolútnom vyjadrení dosiahla v roku 2011 výška prebytku bilancie tovarov hodnotu 2 441,9 mil. eur (3,5 % HDP), čo predstavuje nárast oproti roku 2010 o 1 663,3 mil. eur (z úrovne 1,2 % HDP). Export tovarov dosiahol v nominálnom vyjadrení rast 16,9 %. Rast zaznamenali všetky významné zložky exportu – výroba automobilov, elektrotechniky aj kovov. Rast importu dosiahol za rok 2011 iba 13,6 %, pričom najpomalšie rástol dovoz kapitálových tovarov, čo odráža obavy z budúceho vývoja. Podľa predbežných údajov sa oproti roku 2010 ceny dovozov tovarov a služieb zvýšili o 4,0 % a ceny vývozov o 5,3 %.

2. Výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 95

Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku³⁾ zaviedlo od roku 2009 podrobné pravidlá pre organizovanie rýchleho a pravidelného vykazovania plánovaných a skutočných výsledkov hospodárenia s financiami verejnej správy. Podľa tohto nariadenia sa Európskej komisii (Eurostatu) predkladajú plánované a skutočné výsledky dvakrát ročne, prvýkrát do 1. apríla bežného roka a druhýkrát do 1. októbra bežného roka. Do 1. apríla bežného roka sa predloží **odhad** skutočného schodku za uplynulý rok a do 1. októbra bežného roka **aktuálny** schodok za uplynulý rok. V zmysle tejto zásady je potrebné všetky údaje uvedené v nasledujúcom texte chápať ako predbežné, ktoré môžu byť v období do 1. októbra tohto roka revidované a budú súčasťou súhrnnej výročnej správy, ktorú podľa § 29a zákona č 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov predloží MF SR vláde do 31. 10. 2012 a vláda Národnej rade SR do 20. 11. 2012.

Podľa metodiky ESA 95 uplatňovanej Eurostatom hospodárila verejná správa Slovenskej republiky v roku 2011 so schodkom -4,8 % HDP a dlh verejnej správy dosiahol k 31. 12. 2011 43,3 % HDP.

V týchto číslach sú zahrnuté dva významné jednorazové vplyvy: vykávanie dlhov železničných spoločností a zdravotníckych zariadení za roky 2008 až 2010 v celkovej výške 574 382 tis. eur (negatívny vplyv na schodok: 0,8 % HDP) a daň z pridanej hodnoty uhradená konzorciom GRANVIA pri výstavbe rýchlostnej cesty R1 v celkovej výške 173 639 tis. eur (pozitívny vplyv na schodok 0,2 % HDP). Bez týchto jednorazových vplyvov by bol schodok financií verejnej správy za rok 2011 vo výške 4,2 % HDP.

Vývoj základných ukazovateľov financií verejnej správy v rokoch 2009 až 2011

Ukazovateľ	m. j.	2009	2010	2011
ESA schodok	tis. eur	-5 021 953	-5 047 028	-3 326 566
	%HDP	-8,00	-7,68	-4,82
Maastrichtský dlh	tis. eur	22 331 285	26 998 378	29 911 262
	%HDP	35,56	41,07	43,31
HDP v bežných cenách.	tis. eur	62 795 200	65 743 500	69 058 194

Zdroj: Štatistický úrad SR, Ministerstvo financií SR

Údaje za rok 2010, 2009 sú na základe jesennej notifikácie, potvrdené Eurostatom

³⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Z hľadiska **porovnania dosiahnutých výsledkov** hospodárenia verejných financií s **rozpočtovanými** (schodok: 4,9 % HDP) boli najvýznamnejšie rozdiely zaznamenané v týchto oblastiach:

- celkový pozitívny vplyv na schodok financií verejnej správy v porovnaní s rozpočtom v hodnote 1 243 192 tis. eur je tvorený hlavne úsporou na spolufinancovaní európskych zdrojov (227 308 tis. eur), zlepším pozície verejných financií vplyvom hospodárenia Sociálnej poisťovne (185 566 tis. eur), vyššími nedaňovými príjmami vrátane príjmov za predĺženie licencie telekomunikačným operátorom (168 404 tis. eur) a úsporou výdavkov na obsluhu štátneho dlhu (156 546 tis. eur). K pozitívnemu vývoju schodku prispeli aj vyššie príjmy z dividend, úspora výdavkov verejného zdravotného poistenia, zlepšenie hospodárenia obcí a vyšších územných celkov ako aj úspora na odvode Slovenskej republiky do rozpočtu EÚ.
- celkový negatívny vplyv na schodok financií verejnej správy v porovnaní s rozpočtom v hodnote 720 081 tis. eur bol spôsobený hlavne prekročením základných výdavkov na chod štátu vrátane výdavkov na zmluvné vzťahy so železničnými spoločnosťami (199 566 tis. eur) a výpadkom daňových príjmov štátneho rozpočtu vo výške 147 996 tis. eur. Ďalšími položkami zhoršujúcimi schodok rozpočtu verejnej správy bolo zohľadnenie záväzkov zdravotníckych zariadení a železničných spoločností za rok 2011, nerealizácia emisných kvót a zhoršenie hospodárenia príspevkových organizácií štátu, príspevkových organizácií obcí a príspevkových organizácií vyšších územných celkov.

Osobitný negatívny vplyv vo výške 401 743 tis. eur súvisí s oddĺžením zdravotníckych zariadení a započítaním záväzkov voči železniciam z minulých rokov (574 382 tis. eur) a presunutím uskutočnenej úhrady za vystavanú rýchlостnú cestu R1 vo výške zaplatenej DPH do budúcich rokov (-173 639 tis. eur).

Údaje za skutočnosť roku 2011 je treba chápať ako predbežné, pretože sú spracované na základe výkazov, ktoré o svojom hospodárení v roku 2011 predložili jednotlivé subjekty verejnej správy, ale ktoré neprešli schvaľovacím procesom. Definitívne údaje za rok 2011 bude možné prezentovať po spresnení týchto výsledkov na základe vykonaných auditov a po získaní definitívnych údajov pre časové rozlíšenie daní a poistného za rok 2011 z Finančnej správy SR, Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní. Rozhodujúce bude stanovisko Eurostatu pri notifikácii výsledkov roku 2011 v októbri 2012.

2.1. Súhrnné výsledky hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95

Výsledky hospodárenia subjektov verejnej správy, vyčíslené v metodike ESA 95, boli v roku 2011 nasledovné:

Druh verejného rozpočtu (v tis. eur)	2010	2011		
	Skutočnosť ¹⁾	Rozpočet ¹⁾	Skutočnosť ²⁾	Rozdiel
	1	2	3	4=3-2
Verejná správa spolu	-5 047 028	-3 448 934	-3 326 566	122 368
Štátny rozpočet ³⁾	-4 254 797	-3 706 502	-3 528 043	178 459
Štátne fondy spolu	98 904	301 821	190 486	-111 335
Fond národného majetku SR	-213 270	-22 488	-287 681	-265 193
Slovenský pozemkový fond	2 258	5 913	10 210	4 297
Slovenská konsolidačná, a.s.	-13 024	-2 777	-5 844	-3 067
Verejné vysoké školy	-38 134	306	2 169	1 863
Úrad pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	311	174	2 040	1 866
Ústav pamäti národa	-31	0	-16	-16
Slovenské nár. stredisko pre ľud. práva	7	0	-6	-6
Rozhlas a televízia Slovenska	-14 615	-676	24 529	25 205
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	158	-85	35	120
RTVS, s. r. o.	-23	-400	223	623
Tlačová agentúra SR	130	0	-161	-161
Audiovizuálny fond	1 374	0	859	859
Vyššie územné celky	-24 279	-60 028	-5 785	54 243
Obce	-541 954	-75 859	29 529	105 388
Neziskové organizácie, obcí zaradené do sektora	-2 600	0	2 544	2 544
Sociálna poisťovňa	67 297	91 419	173 513	82 094
Verejné zdravotné poistenie	-88 591	14 000	107 028	93 028
Príspevkové organizácie zaradené do sektora spolu	-26 149	6 248	-42 195	-48 443
z toho: štátne	-8 748	-225	-18 295	-18 070
obecné	-19 081	1 494	-11 990	-13 484
vyšších územných celkov	1 680	4 979	-11 910	-16 889
Hrubý domáci produkt v bežných cenách	65 743 500	70 173 604	69 058 194	-1 115 406
Pomer schodku verejnej správy z HDP v %	-7,68	-4,91	-4,82	0,09

¹⁾ Schválený rozpočet zo 6. októbra 2010.

²⁾ Údaje za skutočnosť 2011 sú predbežné.

³⁾ Vrátane štátnych finančných aktív a mimorozpočtových účtov.

Zdroj: Ministerstvo financií SR

V porovnaní so záverečným účtom verejnej správy za rok 2010⁴⁾ sa údaje za skutočnosť roku 2010 revidovali počas tzv. jesennej notifikácie. Pri revízií sa zohľadnilo najmä:

- aktualizácia časového rozlíšenia daňových príjmov a sociálnych príspevkov,
- vylúčenie negatívneho vplyvu prevzatých záväzkov nemocníc a záväzkov vlády voči železničným spoločnostiam za rok 2010 a ich presunutie do roku 2011 na základe rozhodnutia Eurostatu pri notifikovaní výsledkov v októbri 2011,

⁴⁾ Záverečný účet verejnej správy SR za rok 2010, materiál na rokovanie NR SR, č. UV-15015/2011, jún 2011

- spresnenie stavu pohľadávok a záväzkov subjektov verejnej správy na základe údajov z definitívnych výkazov za rok 2010.

V roku 2011 dosiahlo celkové hospodárenie s verejnými financiami schodok vo výške 3 326 566 tis. eur, t.j. 4,82 % z HDP. Skutočne dosiahnutý schodok bol nižší oproti rozpočtovanej hodnote o 122 368 tis. eur.

Najvýznamnejšie vplyvy, ktoré v priebehu roka 2011 ovplyvňovali plnenie rozpočtovaného schodku, poskytuje nasledovný prehľad.

Pozitívne a negatívne vplyvy na plnenie rozpočtovaného schodku verejnej správy v roku 2011

Ukazovateľ (v tis. eur)	Skutočnosť 2011
Špecifické vplyvy	-400 743
oddlženie zdravotníckych zariadení a započítanie záväzkov voči železniciam z min. rokov znížené o sumu 59 068 tis. eur, ktorú z oddlženia zdravotníctva získala Sociálna poisťovňa	-574 382
presunutie uskutočnenej úhrady za vystavanú R1 vo výške zaplatenej DPH do budúcich rokov	173 639
Pozitívne vplyvy	1 243 192
úspora na spolufinancovaní s prostriedkami EÚ	227 308
zlepšenie pozície verejných financií vplyvom hospodárenia Sociálnej poisťovne	185 566
v tom: <i>lepší výber príjmov z poistného (10 124 tis. eur) a nedaňových príjmov (5 271 tis. eur)</i>	15 395
<i>nižšie výdavky poistenia (109 250 tis. eur) a správneho fondu (15 913 tis. eur)</i>	125 163
<i>ostatné úpravy vrátane zmeny stavu pohľadávok a záväzkov</i>	45 008
ostatné nedaňové príjmy ŠR	168 404
v tom: <i>príjmy za predĺženie licencie telekomunikačným operátorom</i>	88 460
<i>granty a transfery (zároveň zvyšujú v rovnakom objeme výdavky ŠR)</i>	37 831
<i>príjmy z výberu príspevku za dovoz núdzových zásob ropy a ropných výrobkov</i>	20 730
úspora výdavkov na obsluhu štátneho dlhu	155 546
príjmy z dividend v štátnom rozpočte a v štátnych finančných aktívach	150 440
úspora výdavkov verejného zdravotného poistenia	115 900
zlepšenie hospodárenia obcí	105 388
úspora na odvode SR do EÚ	80 397
zlepšenie hospodárenia VÚC	54 243
Negatívne vplyvy	-720 081
prekročenie základných výdavkov na chod štátu	-199 566
v tom: <i>výdavky na zmluvy pre ŽSR a ŽSSK</i>	-135 627
<i>výdavky na súdne spory MV SR</i>	-24 018
<i>oddlženie Rozhlasu a televízie Slovenska</i>	-19 500
výpadok daňových príjmov v štátnom rozpočte	-147 996
prevzatie záväzkov zdravotníckych zariadení v roku 2011	-100 338
nerealizovanie predaja emisných kvót	-100 000
záväzky vzniknuté v roku 2011 voči železničným spoločnostiam	-90 917

zhoršenie hospodárenia príspevkových organizácií v pôsobnosti štátu, obcí a VÚC	-48 443
ostatné negatíva	-32 821
Spolu vplyvy	122 368

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Z nasledujúceho prehľadu je vidieť, že pozitívne plnenie rozpočtovaného schodku bolo dosiahnuté vyšším prekročením rozpočtu príjmov ako výdavkov. Kým rozpočet príjmov sa prekročil

o 305 957 tis. eur, rozpočet výdavkov len o 183 589 tis. eur.

Plnenie rozpočtu príjmov a výdavkov verejnej správy za rok 2011

Položka (v tis. eur)	Rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel
	1	2	3 =2-1
Príjmy spolu podľa ESA 95	23 352 477	23 658 434	305 957
z toho: <i>daňové a poisťné</i>	19 614 845	19 583 360	-31 485
<i>nedaňové</i>	2 232 104	2 901 434	669 330
<i>granty a transfery</i>	1 505 528	1 173 640	-331 888
Výdavky spolu podľa ESA 95	26 801 411	26 985 000	183 589
z toho: <i>bežné</i>	22 947 542	24 224 174	1 276 632
<i>kapitálové</i>	3 853 869	2 760 826	-1 093 043
Schodok podľa ESA 95	-3 448 934	-3 326 566	122 368

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Pozitívny výsledok plnenia rozpočtu celej verejnej správy v roku 2011 bol dosiahnutý predovšetkým pozitívnym plnením rozpočtu kvantitatívne rozhodujúcich subjektov verejnej správy. V nasledujúcom prehľade sú uvedené rozdiely medzi dosiahnutou skutočnosťou a rozpočtom.

Položka (v tis. eur)	Rozdiel medzi skutočnosťou a rozpočtom					
	Štátny rozpočet	Vyššie územné. celky	Obce	Sociálna poisťovňa	Ver. zdr. poistenie	Ostatné subjekty
Príjmy spolu	-1 094 506	58 191	-33 856	-43 069	1 987	227 313
z toho: <i>daňové a poisťné</i>	-5 020	-13 717	-64 936	69 194	38 632	-1 588
<i>nedaňové</i>	770 096	15 216	-90 010	7 543	-36 607	-1 684
<i>granty a transfery</i>	-1 859 582	56 692	121 090	-119 806	-38	230 585
Výdavky spolu	-1 272 965	3 948	-141 244	-125 163	-91 041	620 157
z toho: <i>bežné</i>	-611 567	19 274	-59 964	-99 028	-93 523	465 283
<i>kapitálové</i>	-661 398	-15 326	-81 280	-26 135	2 482	154 874
Schodok ESA	178 459	54 243	107 388	82 094	93 028	-392 844

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Ostatné subjekty verejnej správy, ktorých súhrnné príjmy predstavujú len 7,8 % a ich súhrnné výdavky len 7,3 % z celkových príjmov, resp. výdavkov verejnej správy, dosiahli namiesto rozpočtovaného prebytku 290 036 tis. eur schodok vo výške -102 808 tis. eur. Významné prekročenie rozpočtu príjmov bolo sprevádzané ešte výraznejším prekročením rozpočtu výdavkov. Príčinou nenaplnenia rozpočtovaného prebytku sú predovšetkým štátne fondy, Fond národného majetku SR a súhrnne príspevkové organizácie.

Štátne fondy nenaplnili rozpočtovaný prebytok o 111 335 tis. eur najmä v dôsledku nenaplnenia rozpočtu nedaňových príjmov, ktoré súviselo s neuskutočneným predajom emisných kvót (Environmentálny fond).

Fond národného majetku SR prekročil rozpočtovaný schodok o 265 193 tis. eur v dôsledku vyšších bežných transferov, ktoré súviseli s prevodom prostriedkov získaných z dividend do štátneho rozpočtu.

Príspevkové organizácie zaradené do sektora verejnej správy hospodárili so schodkom vo výške -42 195 tis. eur pri rozpočtovanom prebytku 6 248 tis. eur. Nenaplnenie rozpočtovaného prebytku príspevkových organizácií napriek prekročeniu rozpočtu príjmov o 61 890 tis. eur, bol spôsobené prekročením rozpočtu výdavkov o 110 333 tis. eur. Vyššie celkové príjmy príspevkových organizácií sa zabezpečili cez vyššie príjmy z grantov a transferov, ktoré boli poskytnuté predovšetkým zo štátneho rozpočtu a od VÚC. Prekročenie rozpočtu výdavkov príspevkových organizácií spôsobili bežné výdavky, ktorých rozpočet sa prekročil o 58 316 tis. eur a aj kapitálové výdavky, ktorých rozpočet sa prekročil o 52 017 tis. eur. Z bežných výdavkov prekročili rozpočet predovšetkým výdavky na tovary a služby a z kapitálových výdavkov obstaranie kapitálových aktív.

2.2. Stav a vývoj dlhu verejnej správy podľa maastrichtských kritérií

Maastrichtský dlh verejnej správy SR⁵⁾ dosiahol podľa predbežných výsledkov k 31. 12. 2011 hodnotu 29 911 262 tis. eur, čo predstavuje 43,3 % hrubého domáceho produktu (pri vyčíslenom predbežnom HDP 69 058 194 tis. eur). Oproti roku 2010 vzrástol maastrichtský dlh o 2 912 884 tis. eur a jeho pomer k HDP o 2,2 p. b.. Zvýšenie pomeru dlhu k HDP bolo spôsobené rastom dlhu o 10,8 % pri raste HDP v bežných cenách o 5,0 %.

Štruktúru maastrichtského dlhu podľa jednotlivých subjektov verejnej správy poskytuje nasledujúci prehľad:

---

⁵⁾ Príručka vládneho deficitu a dlhu (implementácia systému ESA 95), Eurostat, 2010, časť VIII.

Subjekty verejnej správy ⁴⁾ (v tis. eur)	Dlh			Zmena 2011-2010
	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011	
	1	2	3	4=3-2
Štátne rozpočtové organizácie ¹⁾	21 362 308	25 825 045	28 771 698	2 946 653
Fond národného majetku	16 171	16 031	15 838	-193
Verejné vysoké školy	434	339	10	-329
Rozhlas a televízia Slovenska	0	167	104	-63
Príspevkové organizácie štátne vo verejnej správe	31	280	803	523
Vyššie územné celky	381 653	408 601	426 847	18 246
Príspevkové organizácie VÚC vo verejnej správe	121	129	116	-13
Obce	1 143 018	1 390 919	1 386 431	-4 488
Príspevkové organizácie obcí vo verejnej správe	978	675	1 146	471
Neziskové organizácie obcí	0	414	89	-325
Verejná správa spolu	22 904 714	27 642 600	30 603 082	2 960 482
Konsolidácia ²⁾	573 429	644 222	691 820	47 598
Verejná správa spolu konsolidovaná	22 331 285	26 998 378	29 911 262	2 912 884
Hrubý domáci produkt v b.c. ³⁾	62 795 200	65 743 500	69 058 194	3 314 694
% maastrichtského dlhu z HDP	35,6	41,1	43,3	2,2

1) Bez záväzkov ARDAL-u voči Štátnej pokladnici 3 801 960 3 570 708 231 252

Bez záväzkov z vkladov verejnej správy v Št. pokladnici 2 110 529 2 242 816 132 287

2) Konsolidácia predstavuje nesplatené návratné finančné výpomoci poskytnuté zo štátnych finančných aktív mestu Žilina (17 573 tis. eur), Bratislavskému samosprávnemu kraju (4 813 tis. eur), pôžička Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Agentúre pre rozvoj vidieka (328 tis. eur), pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania obciam (667 055 tis. eur) a pôžičky obciam od subjektov verejnej správy (2 051 tis. eur).

3) HDP v roku 2011 predstavuje odhad Štatistického úradu SR.

4) Ostatné, tu neuvedené, subjekty verejnej správy v rokoch 2010 a 2011 nemali dlh.

Zvýšenie maastrichtského dlhu v roku 2011 **negatívne** ovplyvnili najmä tieto skutočnosti:

- schodok štátneho rozpočtu na hotovostnej báze a ďalšie požiadavky na cudzie zdroje vyplývajúce z riadenia dlhu a likvidity v priebehu uplynulého roka, ktoré vyvolali potrebu emitovať štátne pokladničné poukážky v menovitej hodnote 1 328 829 tis. eur a emitovať štátne dlhopisy v menovitej hodnote 4 662 157 tis. eur,
- prijaté bankové úvery do štátneho dlhu vo výške 1 862 880 tis. eur,
- prevzatie záväzkov z EFSF vo výške 172 613 tis. eur,
- prevzatie záväzkov nemocníc vo výške 100 338 tis. eur,
- používanie vkladov na účtoch tých klientov Štátnej pokladnice SR, ktorí nepatria do sektora verejnej správy v hodnote 29 739 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu vyšších územných celkov o 18 246 tis. eur,
- vývoj kurzu eura, ktorý spôsobil zvýšenie hodnoty štátneho dlhu o 5 819 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu ostatných subjektov verejnej správy o 23 tis. eur.

Pozitívny vplyv na vývoj maastrichtského dlhu oproti jeho stavu v roku 2010 mali najmä tieto skutočnosti:

- splátky záväzkov zo štátnych dlhopisov v menovitej hodnote 2 414 450 tis. eur,

- splátky záväzkov zo štátnych pokladničných poukázok v menovitej hodnote 1 461 725 tis. eur,
- splátky úverov v štátnom dlhu v hodnote 1 339 547 tis. eur,
- zníženie konsolidovaného dlhu obcí o 52 038 tis. eur.

Maastrichtský dlh bol k 31. 12. 2011 financovaný predovšetkým dlhovými cennými papiermi v menovitej hodnote 27 052 154 tis. eur (90,4 %). Z toho podstatnú časť tvorili štátne dlhopisy v menovitej hodnote 25 915 254 tis. eur a štátne pokladničné poukázky v menovitej hodnote 1 136 900 tis. eur. Bankové úvery a iné záväzky dosiahli hodnotu 2 758 319 tis. eur (9,2 %), z ktorých 172 613 tis. eur predstavuje záväzok pripadajúci na Slovenskú republiku z EFSF a 100 338 tis. eur záväzky nemocníc prevzaté v rámci vládou schváleného postupu ich oddlžovania. Osobitnou súčasťou maastrichtského dlhu sú záväzky, ktoré vyplývajú z vkladov peňažných prostriedkov v Štátnej pokladnici tých klientov, ktorí nie sú súčasťou verejnej správy. Tieto záväzky dosiahli hodnotu 100 789 tis. eur (0,4 %).

Z hľadiska meny bol maastrichtský dlh v roku 2011 tvorený z 99,7 % dlhom v eurách a len 0,3 % dlhu pripadlo na iné meny (japonské jeny, USD, švajčiarske franky).

Z hľadiska pôvodnej splatnosti je maastrichtský dlh tvorený krátkodobým dlhom vo výške 1 353 953 tis. eur (4,5 %) a dlhodobým dlhom vo výške 28 557 309 tis. eur (95,5 %).

Z hľadiska teritoriálnej štruktúry pripadá na tuzemských veriteľov 17 902 631 tis. eur (59,9 %) a na zahraničných veriteľov 12 008 631 tis. eur (40,1 %) z celkového dlhu.

2.2.1. Maastrichtský dlh štátnych rozpočtových organizácií

Dlh, ktorého nositeľom sú **štátne rozpočtové organizácie**, a ktorý je v správe Ministerstva financií SR, dosiahol ku koncu roka 2011 menovitú hodnotu 28 771 698 tis. eur. V porovnaní s rokom 2010 sa zvýšil o 2 946 653 tis. eur (o 11,4 %). Hlavnou príčinou výrazného zvýšenia dlhu bol schodok štátneho rozpočtu. Keďže dlh štátnych rozpočtových organizácií predstavuje až 94 % dlhu celej verejnej správy, sú pozitívne a negatívne vplyvy uvedené vyššie pri hodnotení maastrichtského dlhu celej verejnej správy (v časti 2.2.) a previazané so štátnym dlhom platné aj pre vysvetlenie medziročnej zmeny tohto dlhu.

Z hľadiska dlhových nástrojov je dlh štátnych rozpočtových organizácií tvorený v rozhodujúcej miere záväzkami z emisie štátnych dlhopisov, ktorých podiel na celkovom dlhu predstavuje

90,1 %. Údaje o ostatných dlhových nástrojoch poskytuje nasledujúci prehľad.

Štruktúra dlhu štátnych rozpočtových organizácií podľa dlhových nástrojov:

Dlhový nástroj (v tis. eur)	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2011	Zmena 2011-2010
	1	2	3	4=3-2
Štátne dlhopisy	19 425 294	23 645 515	25 915 254	2 269 739
Bankové úvery a iné pôžičky	912 908	839 561	1 345 804	506 243
Štátne pokladničné poukážky	940 621	1 268 919	1 136 900	-132 019
Závazky z EFSF	0	0	172 613	172 613
Závazky z vkladov v Štátnej pokladnici SR	83 485	71 050	100 789	29 739
Prevzaté záväzky z nemocníc	0	0	100 338	100 338
Spolu dlh	21 362 308	25 825 045	28 771 698	2 946 653

Zdroj: Ministerstvo financií SR, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

Z hľadiska pôvodnej splatnosti predstavuje dlh so splatnosťou do jedného roka 1 346 027 tis. eur a dlhodobý dlh 27 425 671 tis. eur, čo je 95,3 % z celkového dlhu štátnych rozpočtových organizácií. Krátkodobý dlh tvoria štátne pokladničné poukážky v menovitej hodnote 1 136 900 tis. eur, krátkodobé pôžičky od finančných inštitúcií v hodnote 8 000 tis. eur a ostatné záväzky, do ktorých sú zaradené prevzaté záväzky nemocníc v hodnote 100 338 tis. eur a záväzky z vkladov tých klientov Štátnej pokladnice, ktorí nie sú zaradení v sektore verejnej správy v hodnote 100 789 tis. eur. Podrobnú štruktúru podľa pôvodnej splatnosti poskytuje nasledujúci prehľad v percentách (bez záväzkov z EFSF).

Štruktúra dlhu štátnych rozpočtových organizácií podľa pôvodnej splatnosti v %:

Pôvodná splatnosť v rokoch	Štátne dlhopisy a ŠPP	Bankové úvery a iné pôžičky	Ostatné záväzky	Spolu
Do 1 roka	4,2	0,6	100,0	4,7
Do 5 rokov	16,0	0	0	15,1
Do 7 rokov	27,5	0	0	26,0
Do 10 rokov	31,8	0,7	0	30,1
Do 15 rokov	16,4	35,7	0	17,3
Do 29 rokov	4,1	62,4	0	6,8
30 rokov a viac	0	0,6	0	0
Spolu	100	100	100	100

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Z hľadiska teritoriálnej štruktúry dlhu štátnych rozpočtových organizácií pripadá na tuzemských veriteľov 16 863 272 tis. eur (58,6 %) a na zahraničných veriteľov 11 908 426 tis. eur (41,4 %).

2.2.2. Maastrichtský dlh ostatných subjektov verejnej správy

Ostatné subjekty verejnej správy prispeli do maastrichtského dlhu sumou 1 139 564 tis. eur, ktorá je už znížená o 691 820 tis. eur z dôvodu konsolidácie, t.j. eliminácie dlhu vzniknutého pôžičkami medzi subjektmi verejnej správy. Bez akýchkoľvek úverov a pôžičiek boli ku koncu roka 2011 štátne fondy, Slovenský pozemkový fond, Slovenská konsolidačná, a.s., Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Ústav pamäti národa, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Rozhlasová a televízna spoločnosť, s.r.o., Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, Tlačová agentúra SR a Audiovizuálny fond.

Dlh **Fondu národného majetku SR** predstavuje 15 838 tis. eur, ktorý vznikol z emisie dlhopisov FNM v roku 1996. Oproti roku 2010 sa dlh znížil o 193 tis. eur v dôsledku vyplatenia časti záväzkov vyplývajúcich z dlhopisov FNM.

Dlh **verejných vysokých škôl** predstavuje zostatok záväzkov z finančného prenájmu 10 tis. eur. Oproti stavu v roku 2010 sa celkový dlh znížil o 329 tis. eur.

Dlh **Rozhlasu a televízie Slovenska** je vytvorený zostatkom záväzkov z finančného prenájmu vo výške 104 tis. eur. Oproti roku 2010 sa znížil o 63 tis. eur.

Vyššie územné celky vykázali dlh vo výške 426 847 tis. eur, z čoho 4 813 tis. eur tvorí návratná finančná výpomoc Bratislavskému samosprávnemu kraju zo štátnych finančných aktív, ktorá podlieha konsolidácii. Oproti stavu v roku 2010 vzrástol dlh VÚC o 18 246 tis. eur (o 4,5 %). Nárast bol spôsobený zvýšením stavu bankových úverov o 15 320 tis. eur na hodnotu 350 057 tis. eur a investičných dodávateľských úverov o 2 926 tis. eur na hodnotu 71 977 tis. eur.

Rozloženie dlhu VÚC podľa samosprávnych krajov:

Samosprávny kraj (v tis. eur)	Bankové úvery	Investičné dodávateľské úvery	Návratné finančné výpomoci	Spolu
Bratislavský	32 521	0	4 813	37 334
Trnavský	54 076	0	0	54 076
Nitriansky	54 735	0	0	54 735
Trenčiansky	39 985	0	0	39 985
Žilinský	44 204	10 621	0	54 825
Banskobystrický	30 848	20 424	0	51 272
Košický	46 172	28 697	0	74 869
Prešovský	47 516	12 235	0	59 751
Spolu VÚC	350 057	71 977	4 813	426 847

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Z celkového dlhu predstavujú domáci veritelia 326 641 tis. eur a zahraniční veritelia 100 206 tis. eur (Bratislavský kraj 16 361 tis. eur, Prešovský kraj 40 425 tis. eur a Košický kraj 43 420 tis. eur). Z hľadiska pôvodnej splatnosti je dlh VÚC tvorený len dlhodobými záväzkami.

Dlh **obcí** dosiahol 1 386 431 tis. eur a oproti stavu v roku 2010 sa znížil o 4 488 tis. eur. Rozhodujúcu časť dlhu obcí tvoria bankové úvery a iné pôžičky vo výške 1 379 485 tis. eur, pričom 667 055 tis. eur poskytol Štátny fond rozvoja bývania a 17 573 tis. eur štátny rozpočet mestu Žilina vo forme návratnej finančnej výpomoci v súvislosti s výstavbou automobilky KIA a podporou vlády SR pri budovaní infraštruktúry. Zostávajúcich 6 946 tis. eur predstavujú krátkodobé a dlhodobé zmenky. Úvery poskytnuté zo Štátneho fondu rozvoja bývania a zo štátneho rozpočtu podliehajú konsolidácii. Z hľadiska splatnosti má dlh obcí prevažne dlhodobý charakter (93,5 %) ⁶⁾.

Dlh **štátnych príspevkových organizácií** v hodnote 803 tis. eur je tvorený návratnými finančnými výpomocami, ktoré boli zo štátneho rozpočtu poskytnuté príspevkovým organizáciám vo výške 328 tis. eur a finančným prenájmom vo výške 475 tis. eur.

Dlh **príspevkových organizácií VÚC** je tvorený v plnej výške 116 tis. eur finančným prenájmom. Oproti roku 2010 poklesol o 13 tis. eur.

Na dlhu **príspevkových organizácií obcí** 1 146 tis. eur sa z väčšej časti podieľa finančný prenájom 900 tis. eur, zvyšok tvoria iné pôžičky vo výške 246 tis. eur.

Dlh **neziskových organizácií obcí** v hodnote 89 tis. eur je tvorený nebankovými pôžičkami. Oproti roku 2010 poklesol o 325 tis. eur.

---

⁶⁾ Dlh vyšších územných celkov a obcí určený podľa maastrichtských kritérií nemožno stotožňovať s ich dlhom ako kritériom pre prijatie návratných zdrojov financovania podľa § 17 ods. 6-8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu na hotovostnej báze

V nasledujúcom texte sa v súlade s § 29 ods. 2 písm. c) a d) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy hodnotí plnenie štátneho rozpočtu na hotovostnom princípe. Ide o plnenie rozpočtovaných príjmov, výdavkov a výsledku rozpočtového hospodárenia štátneho rozpočtu tak, ako sa prejavili na príjmových a výdavkových účtoch kapitol štátneho rozpočtu, ako aj ďalšie údaje o ich finančných vzťahoch k iným subjektom verejnej správy (príspevkové organizácie, územná samospráva a pod.) aj mimo verejnej správy (občania, neziskové organizácie a pod.).

3.1. Zámery, ciele a opatrenia rozpočtovej politiky v roku 2011

Schválený rozpočet verejnej správy na roky 2011 až 2013 bol zostavený v súlade s programovým vyhlásením vlády SR⁷⁾, v ktorom bola uvedená ako kľúčová priorita ozdravenie verejných financií **s cieľom zníženia deficitu verejných financií pod úroveň 3 % HDP v roku 2013** tak, aby Slovensko dodržalo svoje záväzky voči Európskej únii vyplývajúce z Paktu stability a rastu.

Vláda SR sa rozhodla pre ozdravenie verejných financií z dvoch hlavných dôvodov. Prvým bol fakt, že v roku 2011 si Slovensko potrebovalo na finančnom trhu požičať 8 mld. eur, inak by nebolo schopné plniť svoje záväzky. Na získanie takýchto obrovských zdrojov bola nevyhnutná dôvera finančných trhov. Hoci celková úroveň verejného dlhu SR nie je v porovnaní s inými štátmi vysoká, SR je omnoho zraniteľnejšia ako napríklad Japonsko alebo Veľká Británia. Na rozdiel od týchto veľkých štátov so silným domácim finančným sektorom je totiž Slovensko malou krajinou s otvorenou ekonomikou a relatívne malým objemom domácich úspor.

Druhým dôvodom ozdravovania verejných financií bolo to, že vláda považovala prudké zadlžovanie budúcich generácií za nespravodlivé. Vysoký verejný dlh v kombinácii so starnutím populácie vytvára pre budúce generácie príliš vysokú záťaž a ohrozuje dlhodobú udržateľnosť verejných financií a rastu životnej úrovne na Slovensku.

V záujme ozdravenia verejných financií bola na jednej strane snaha o jednoznačné zníženie deficitu, ktoré presvedčí finančné trhy o dôveryhodnosti Slovenska, na strane druhej bola snaha, aby opatrenia nezasiahli príliš tvrdo domácu ekonomiku s negatívnym dopadom na jej rast. Z deficitu verejných financií na úrovni 7,8 % HDP v roku 2010 bola úroveň rozpočtovaného deficitu pre rok 2011 nastavená na 4,9 % HDP. Pritom, ak by vláda nerobila podstatné zmeny

---

⁷⁾ Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2010 – 2014 schválila NR SR 10. 8. 2010

v rozpočtovej politike a ponechala by len príjmy aj výdavky na ich „prirodzený“ vývoj, deficit by dosiahol približne 7,4 % HDP.

Ambiciózne nastavenie rozpočtovaného deficitu bolo však podporené plánovanými ozdravnými opatreniami v objeme 2,5 % HDP, teda 1,75 mld. eur. Takmer pol percentom mal k zníženiu deficitu prispieť aj prognózovaný rast ekonomiky. Menšia časť ozdravných opatrení bola navrhnutá na strane príjmov verejných financií. Išlo o súbor krokov v oblasti DPH, spotrebných daní, nedaňových príjmov, ale aj dane z príjmov a odvodov. Týmito opatreniami sa predpokladalo medziročné zvýšenie daňovo-odvodového zaťaženia na 28,6 % HDP, stále však bolo pod úrovňou roku 2008 (28,9 % HDP) a v priebehu rokov 2012 a 2013 by opäť malo klesnúť pod 28 % HDP.

Väčšia časť ozdravenia verejných financií sa navrhla na strane výdavkov. Pri tvorbe rozpočtu na rok 2011 sa využili najmä plošné škrtky mzdových a prevádzkových výdavkov v kombinácii s individuálnym znižovaním kapitálových výdavkov (napríklad národný futbalový štadión) a niektorých konkrétnych transferov (napríklad národný doplatok k priamym platbám pre farmárov).

Výraznejšie systémové zmeny smerujúce k znižovaniu výdavkov, ako je napríklad reforma sociálneho alebo dôchodkového systému boli súčasťou rozpočtov na nasledujúce roky. Plánované bolo ozdravovanie verejných financií aj v nasledujúcich dvoch rokoch tak, aby v roku 2013 klesol deficit Slovenska pod 3 % HDP.

Navrhované tempo ozdravenia bolo konsenzuálne prijaté nielen zo strany politických strán na Slovensku, vrátane opozície, ale aj medzinárodných inštitúcií a odbornej verejnosti.

S cieľom sledovať vývoj plnenia rozpočtu verejnej správy v priebehu roka 2011 prebiehalo pravidelné monitorovanie. V prvých dvoch mesiacoch roku 2011 bol vývoj rozpočtového hospodárenia monitorovaný prostredníctvom mesačných hodnotiacich správ o plnení štátneho rozpočtu na hotovostnej báze. Počnúc marcom Ministerstvo financií SR pristúpilo k monitorovaniu vývoja v širšom rámci celých verejných financií formou pravidelného vypracovávania predpokladov vývoja verejných financií v metodike ESA 95 na mesačnej báze. Tieto, na základe aktuálne dostupných údajov o dosiahnutej skutočnosti a predpokladanom vývoji príjmov a výdavkov rozpočtu verejnej správy, kvantifikovali očakávané zmeny v hospodárení jednotlivých subjektov rozpočtu verejnej správy oproti schválenému rozpočtu na rok 2011.

Predpoklady vývoja verejných financií vychádzali z najnovších analýz a prognóz makroekonomického a fiškálneho vývoja a ich výsledky sa využívali na hodnotenie možných

rizík plnenia rozpočtu v roku 2011. Zameriavali sa najmä na monitoring a analýzu faktorov, ktoré mohli potenciálne spôsobiť najväčší odklon hospodárenia jednotlivých subjektov verejnej správy od schváleného rozpočtu na rok 2011, a tak najviac ovplyvniť úspešnosť dosiahnutia plánovaného cieľa vlády pre rok 2011.

Predpoklady vývoja verejných financií na štvrtročnej báze boli súčasťou správ⁸⁾, ktoré Ministerstvo financií SR pripravuje v pravidelných intervaloch na rokovanie vlády s cieľom analyzovať a posúdiť skutočný vývoj s rozpočtovaným cieľom v oblasti schodku verejnej správy.

3.2. Základné rozpočtové ukazovatele

Na základe zákona č. 498/2010 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2011 sa príjmy štátneho rozpočtu rozpočtovali sumou 13 147 834 tis. eur, výdavky boli určené sumou 16 957 773 tis. eur a schodok štátneho rozpočtu sumou 3 809 939 tis. eur. Súhrnný prehľad o rozpočtovaných a skutočne dosiahnutých základných rozpočtových ukazovateľov v roku 2011 a v predchádzajúcich dvoch rokoch poskytujú nasledovné údaje:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6 =3-2
Príjmy spolu	13 147 834	13 768 327	12 002 326	10 900 863	10 540 796	- 1 766 001
v tom:						
- daňové príjmy	8 786 829	8 786 829	8 700 097	7 962 242	8 024 303	- 86 732
- nedaňové príjmy	703 082	689 939	861 264	692 872	838 462	171 325
- granty a transfery	3 657 923	4 291 559	2 440 965	2 245 749	1 678 031	- 1 850 594
Výdavky spolu	16 957 773	18 097 267	15 278 042	15 337 011	13 332 047	- 2 819 225
v tom:						
- bežné výdavky	14 066 186	14 381 898	12 782 847	12 968 403	11 172 701	- 1 599 051
- kapitálové výdavky	2 891 587	3 715 369	2 495 195	2 368 608	2 159 346	- 1 220 174
Schodok (-)	- 3 809 939	- 4 328 940	- 3 275 716	- 4 436 148	- 2 791 251	1 053 224

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Dosiahnuté **príjmy štátneho rozpočtu** 12 002 326 tis. eur boli nižšie, než sa rozpočtovalo v pôvodne schválenom aj upravenom rozpočte. V porovnaní s relatívne stabilným objemom v rokoch 2010 a 2009 (index 2010/2009 bol 1,03) sa oproti roku 2010 medziročne zvýšili indexom 1,1.

⁸⁾ „Správa o makroekonomickom vývoji a vývoji verejných financií za prvý polrok 2011 a predikcia vývoja do konca roka“, ktorá sa pripravuje po ukončení prvého polroka a materiál „Správa o makroekonomickom vývoji a vývoji verejných financií za tri štvrtroky 2011 a predikcia vývoja do konca roka“, ktorá sa pripravuje po ukončení troch štvrtrokov kalendárneho roka.

Aj **výdavky štátneho rozpočtu** 15 278 042 tis. eur. boli nižšie než v schválenom a ešte výraznejšie v upravenom rozpočte (o 2 819 225 tis. eur). Medziročne zostali približne na úrovni roka 2010.

V dôsledku takéhoto plnenia príjmov a výdavkov sa vykázal **schodok štátneho rozpočtu** 3 275 716 tis. eur, ktorý bol nižší tak vo vzťahu k pôvodne schválenému, ako aj upravenému rozpočtu. Medziročne bol nižší o 1 053 224 tis. eur.

Súhrnná bilancia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2011 je uvedená v tabuľke č. 1, a údaje o vývoji príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v rokoch 2011 a 2010 v tabuľke č. 19 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

3.3. Príjmy štátneho rozpočtu

3.3.1. Daňové príjmy

Daňové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2011 boli rozpočtované vo výške 8 786 829 tis. eur a v priebehu roka nebol rozpočet upravovaný. V skutočnom plnení dosiahli výšku 8 700 097 tis. eur, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 99,0 %, avšak nárast oproti skutočnosti roku 2010 o 737 855 tis. eur, t.j. o 9,3 %. Súhrnný prehľad o plnení daňových príjmov štátneho rozpočtu poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Dane z príjmov a kapitálového majetku	1 925 923	1 925 923	1 867 541	1 541 704	2 314 130	-58 382
Dane z majetku	0	0	151	362	725	151
Dane za tovary a služby	6 735 637	6 735 637	6 742 837	6 366 640	5 681 054	7 200
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	33 908	33 908	38 748	35 394	27 187	4 840
Sankcie uložené v daňovom konaní	21 881	21 881	21 382	18 142	1 207	-499
Iné dane (daň z emisných kvót)	69 480	69 480	29 438	0	0	-40 042
Daňové príjmy spolu	8 786 829	8 786 829	8 700 097	7 962 242	8 024 303	-86 732

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Najvyšší podiel na plnení daňových príjmov mali dane za tovary a služby a v nich daň z pridanej hodnoty 4 741 352 tis. eur (2010: 4 422 082 tis. eur) a spotrebné dane 2 001 440 tis. eur (2010: 1 944 624 tis. eur), a za kategóriu dane z príjmov a kapitálového majetku daň z príjmov právnických osôb 1 617 538 tis. eur (2010: 1 254 796 tis. eur). Menej sa na tvorbe daňových príjmov podieľali dane z medzinárodného obchodu a transakcií, iné dane, sankcie uložené v daňovom konaní a dane z majetku.

Plnenie daňových príjmov ovplyvnilo niekoľko faktorov. Na jednej strane bolo nižšie plnenie dane z príjmov a kapitálového majetku, ktoré bolo negatívne ovplyvnené ročným zúčtovaním prevodu výnosu samospráv v neprospech štátneho rozpočtu, ale hlavne neplnením dane z príjmov právnických osôb. Dôvodom bolo nenaplnenie hotovostného výnosu v posledných troch mesiacoch roka 2011, ale tiež mohol túto skutočnosť určitým spôsobom ovplyvniť aj termín na zaplatenie preddavkov na daň za december 2011, stanovený na január 2012.

Na strane druhej bolo vyššie plnenie dane za tovary a služby, a to dane z pridanej hodnoty, ktoré bolo pozitívne ovplyvnené najmä zvýšením základnej sadzby dane z 19 % na 20 % a zrušením 6 %-nej sadzby dane na tovary „predaja z dvora“ od 1. januára 2011 a zaplatením dane vo výške 173 639 tis. eur, ktorú štát zaplatil za úseky cestných komunikácií (PPP projekty), ktoré boli v roku 2011 odovzdané do užívania, resp. dostali kolaudačné rozhodnutia. Táto transakcia však nemá pozitívny vplyv na deficit, keďže sa objavuje na strane príjmov, ale v rovnakej výške aj na strane výdavkov.

V časti iných daní bol zaznamenaný pokles dane z emisných kvót spôsobený faktom, že firmy neplatili daň z emisie, ktorú ušetrili vďaka investíciám do technológií, ďalej pokles spôsobilo zníženie reálnej ceny povoleniek v priebehu roka 2011, ale i neplatenie tejto dane zo strany jednotlivých subjektov.

Nižšie plnenie dane z príjmov právnických osôb a fyzických osôb za rok 2010 sa prejavilo aj na nižšom prevode podielu (2 %) dane z príjmov fyzických a právnických osôb na verejnoprospešný účel v roku 2011. V nasledujúcej tabuľke je premietnutý vývoj prevodu podielu dane za posledné tri roky pričom, suma prevodu sa nerozpočtuje.

Ukazovateľ (v tis. eur)	Skutočnosť		
	2011	2010	2009
	1	2	3
Prevod podielu dane z príjmov FO na osobitný účel	16 526	15 553	17 684
Prevod podielu dane z príjmov PO na osobitný účel	25 444	28 592	37 496
Spolu	41 970	44 145	55 180

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Podrobné údaje o plnení daňových príjmov štátneho rozpočtu 2011 sú uvedené v tab. č. 2 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

Podľa údajov Finančného riaditeľstva SR **daňová správa** k 31. 12. 2011 evidovala pohľadávky po lehote splatnosti v úhrnnej výške 1 830 128 tis. eur (o 178 083 tis. eur viac ako v roku 2010). Najvyššie pohľadávky sú pri dani z pridanej hodnoty (1 161 170 tis. eur), dani z príjmov právnických osôb (230 788 tis. eur) a sankciách uložených v daňovom konaní (pohľadávky pri

sankciách na dani z pridanej hodnoty 449 604 tis. eur, na dani z príjmov fyzických a právnických osôb 244 366 tis. eur). Za **colnú správu** dosiahla celková výška pohľadávok po lehote splatnosti k 31. 12. 2011 spolu 64 301 tis. eur, čo je o 7 684 tis. eur menej ako v roku 2010. V rozhodujúcej miere ide o pohľadávky na spotrebných daniach (31 234 tis. eur), dani z pridanej hodnoty (15 288 tis. eur) a cle (5 202 tis. eur). Naopak, rôznymi formami vymáhania pohľadávok colné orgány vymohli v priebehu roku 2011 spolu 2 613 tis. eur.

3.3.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sa podieľali na tvorbe celkových príjmov nižším percentom ako ostatné druhy príjmov a tvorili ich príjmy z vlastnej činnosti rozpočtových organizácií, príjmy z podnikania, z vlastníctva majetku, z jeho predaja, z administratívnych a súdnych poplatkov, pokút a penále, predaja pozemkov a kapitálových aktív, úrokov a iných nedaňových príjmov. Ich podiel na celkových príjmov sa v priebehu roka 2011 pohyboval v rozmedzí 4 – 8 %.

Súhrnný prehľad o plnení nedaňových príjmov poskytuje nasledovná tabuľka⁹⁾:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	99 514	98 868	110 351	78 227	147 092	11 483
Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	290 819	278 009	367 609	279 706	280 994	89 600
Kapitálové príjmy	16 862	15 856	18 238	16 346	17 172	2 382
Úroky z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, NFV, vkladov a ážio	79 802	79 800	55 428	79 011	94 725	-24 372
Iné nedaňové príjmy	216 085	217 406	309 638	239 582	298 479	92 232
Nedaňové príjmy spolu	703 082	689 939	861 264	692 872	838 462	171 325

Zdroj: Ministerstvo financií SR

V administratívnych poplatkoch a iných poplatkoch a platbách je najväčší príjem vo Všeobecnej pokladničnej správe (VPS) 142 756 tis. eur (2010: 279 706 tis. eur) ako tržby z predaja kolkových známok, súdne poplatky a ostatné poplatky a v Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v sume 110 730 tis. eur ako príjem za prevádzkovanie rádiových zariadení pre mobilných operátorov a príjem za právo užívania frekvencií.

⁹⁾ Podrobné údaje o plnení nedaňových príjmov štátneho rozpočtu v roku 2011 sú uvedené v tab. č. 3 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

V iných príjmoch má najväčší podiel kapitola VPS a to ako príjmy z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier 105 704 tis. eur (2010: 123 321 tis. eur), príjem rôznych vratiek 61 488 tis. eur. a Štátne hmotné rezervy za predaj mobilizačných rezerv 70 725 tis. eur.

Kategória **príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku** je takmer celá tvorená dividendami v sume 101 501 tis. eur (2010: 69 668 tis. eur), ktoré získali Ministerstvo hospodárstva SR (87 044 tis. eur), Ministerstvo financií SR (13 403 tis. eur), Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (926 tis. eur), Ministerstvo zahraničných vecí SR (105 tis. eur), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (23 tis. eur) a z vlastníckeho podielu štátu v akciových spoločnostiach.

Menší podiel predstavujú **príjmy z úrokov z vkladov**, z účtov finančného hospodárenia, z návratných finančných výpomocí a ostatných platieb hlavne v rozpočtovej kapitole VPS v objeme 55 267 tis. eur.

Celkové nedaňové príjmy dopĺňajú **kapitálové príjmy** tvorené takmer v každej rozpočtovej kapitole ako príjmy z predaja kapitálových aktív, pozemkov a pod. Najvyšší podiel na ich plnení majú tieto rozpočtové kapitoly: Ministerstvo vnútra SR (6 457 tis. eur), Ministerstvo zahraničných vecí SR (4 494 tis. eur), Ministerstvo obrany SR (2 650 tis. eur), Správa štátnych hmotných rezerv (1 477 tis. eur), Ministerstvo financií SR (1 241 tis. eur), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (564 tis. eur), Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (487 tis. eur) a pod.

3.3.3. Granty a transfery

V rámci grantov a transferov boli na rok 2011 rozpočtované prostriedky v sume 3 657 923 tis. eur, v nich zahraničné granty a transfery 3 343 891 tis. eur a tuzemské 314 032 tis. eur. V rámci zahraničných grantov a transferov sú rozpočtované iba transfery, pretože granty sa nerozpočtujú (sú to príspevky od dobrovoľných darcov, sponzorov a pod.), pretože nie je možné predpokladať ich výšku od jednotlivých poskytovateľov. Po úprave o nenaplnené príjmy z predchádzajúcich rokov sa rozpočet grantov a transferov zvýšil na úroveň 4 291 559 tis. eur, a to najmä v skupine zahraničných transferov na sumu 3 978 223 tis. eur. V rámci zahraničných grantov a transferov tvoria takmer celú hodnotu prostriedky z rozpočtu Európskej únie.

Skutočný príjem štátneho rozpočtu z grantov a transferov dosiahol 2 440 965 tis. eur (2010: 2 245 750 tis. eur), čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 56,9 %.

Súhrnný prehľad o plnení grantov a transferov poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Tuzemské granty a transfery	314 032	313 336	399 883	569 236	555 347	86 547
Zahraničné granty a transfery	3 343 891	3 978 223	2 041 082	1 676 514	1 122 683	-1 937 141
z toho: prostriedky z rozpočtu EÚ	3 343 891	3 978 223	2 031 346	1 663 755	1 111 480	-1 946 877
Granty a transfery spolu	3 657 923	4 291 559	2 440 965	2 245 750	1 678 030	-1 850 594

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Tuzemské granty a transfery prekročili plnením 399 883 tis. eur upravený rozpočet o 86 547 tis. eur. Podstatnú časť v sume 373 979 tis. eur tvoria prostriedky, ktoré Fond národného majetku Slovenskej republiky previedol na účet Ministerstva financií SR na posilnenie štátnych finančných aktív v zmysle článku 2 bod 2.1. Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov uzatvorenej medzi FNM SR a MF SR.

Neplnenie sa prejavilo v **zahraničných grantoch a transferoch** (plnenie 2 041 082 tis. eur), hlavne v príjme prostriedkov z rozpočtu EÚ, ktoré dosiahli sumu 2 031 346 tis. eur. Napriek tomu, že podstatnú časť týchto prostriedkov tvoria príjmy zo štrukturálnych fondov II. programového obdobia, ide o ich najvyšší výpadok oproti rozpočtu. V plnení príjmov za štrukturálne operácie sa prejavuje časový nesúlad medzi čerpaním výdavkov a plnením príjmov a umožnenie financovania na úrovni prijímateľov formou zálohových platieb, ku ktorým sa viaže plnenie príjmov až po schválení výdavkov na všetkých stupňoch.

Na plnení príjmov ako prostriedkov z EÚ (2 031 346 tis. eur) sa podieľali v roku 2011 tieto rozpočtové kapitoly: Ministerstvo financií SR (63 464 tis. eur), Ministerstvo životného prostredia SR (231 260 tis. eur), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (153 671 tis. eur), Ministerstvo zdravotníctva SR (60 495 tis. eur), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (206 016 tis. eur), Ministerstvo hospodárstva SR (155 720 tis. eur), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (926 841 tis. eur) a Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (233 879 tis. eur).

Podrobné údaje o príjmoch štátneho rozpočtu podľa kapitol, kategórií rozpočtovej klasifikácie a podľa zdrojov sú uvedené v tab. č. 4 až 6 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

3.4. Výdavky štátneho rozpočtu

Pri rozpočtovaní výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2011 sa zohľadnili najmä nasledovné ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

- viacročné rozpočtovanie na tri rozpočtové roky,
- využívanie programového rozpočtovania ako integrálnej súčasti rozpočtového procesu pri zostavovaní a realizácii štátneho rozpočtu,
- čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch (možnosť čerpania finančných prostriedkov na kapitálové výdavky a prostriedky Európskej únie vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu aj v nasledujúcich rokoch za podmienok ustanovených zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ako aj možnosť použiť bežné transfery poskytnuté príjmom v poslednom štvrtroku rozpočtového roka do konca prvého štvrtroka nasledujúceho roka),
- poskytovanie dotácií právnickým a fyzickým osobám v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- na majetkovú účasť alebo na založenie (zriadenie) inej právnickej osoby ako rozpočtovej resp. príspevkovej organizácie možno použiť len štátne finančné aktíva v správe Ministerstva financií SR.

Podrobný prehľad o výdavkoch štátneho rozpočtu v roku 2011 podľa kategórií rozpočtovej klasifikácie a kapitol štátneho rozpočtu, o bežných transferoch a kapitálových výdavkoch je uvedený v tab. 7 až 9 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

3.4.1. Výdavky štátneho rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie

Na rok 2011 sa rozpočtovali výdavky štátneho rozpočtu sumou 16 957 773 tis. eur, s medziročným nárastom vo vzťahu k schválenému rozpočtu 2010 o 3,4 %. V priebehu roka sa rozpočtovými opatreniami ich celkový objem zvýšil na 18 097 267 tis. eur a konečné čerpanie výdavkov bolo spolu 15 278 042 tis. eur.

3.4.1.1. Bežné výdavky

Rozpočet bežných výdavkov na rok 2011 predstavoval sumu 14 066 186 tis. eur, ktorá sa v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami zvýšila na 14 381 898 tis. eur. V skutočnosti sa vyčerpalo 12 782 847 tis. eur (2010: 12 968 403 tis. eur).

Prehľad bežných výdavkov v základnej ekonomickej štruktúre poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 463 427	1 496 481	1 498 527	1 581 768	1 543 925	2 046
Poistné a príspevok do poisťovní	490 541	500 389	500 793	510 554	497 359	404
Tovary a služby	1 934 886	2 153 297	1 226 227	1 321 488	1 487 638	-927 070
Bežné transfery	9 014 143	9 188 225	8 550 653	8 690 518	6 881 066	-637 572
v tom: <i>v rámci verejnej správy</i>	3 799 723	3 620 252	3 354 986	3 489 431	1 959 569	-265 266
<i>jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám</i>	3 525 512	3 498 417	3 462 933	3 613 255	3 177 022	-35 484
<i>nefin. subjektom a transfery PO nezarađeným vo verejnej správe</i>	963 773	1 430 758	1 096 075	1 035 597	1 087 324	-334 683
<i>do tuzemských finančných inštitúcií</i>	5 736	2 552	1 110	1 356	1 548	-1 442
<i>do zahraničia</i>	719 399	636 246	635 549	550 879	655 603	-697
Splácanie úrokov platby súvisiace s úverom	1 163 189	1 043 506	1 006 647	864 075	762 713	-36 859
Bežné výdavky spolu	14 066 186	14 381 898	12 782 847	12 968 403	11 172 701	-1 599 051

Zdroj: Ministerstvo financií SR

a) Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Zákonom o štátnom rozpočte na rok 2011 bol **limit výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania** ustanovený ako záväzný ukazovateľ z kódu 111 (zdroj štátneho rozpočtu) v sume 1 463 427 tis. eur. Rozpočtovými opatreniami sa tento limit zvýšil na 1 469 417 tis. eur a použilo sa 1 468 840 tis. eur. Upravený rozpočet výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zo všetkých zdrojov predstavoval 1 496 481 tis. eur. Okrem prostriedkov štátneho rozpočtu sa na mzdy a platy použili aj finančné prostriedky získané z rozpočtu EÚ a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu 27 188 tis. eur a v súlade s ustanovením § 23 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy aj prostriedky z mimorozpočtových zdrojov v sume 2 498 tis. eur. Spolu sa na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancov rozpočtových organizácií vynaložilo 1 498 527 tis. eur, o 83 241 tis. eur menej ako v roku 2010. Kapitoly štátneho rozpočtu záväzný limit dodržali, len v kapitolách Úradu vlády SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva zdravotníctva SR sa v dôsledku chybného zatriedenia výdavkov limit formálne prekročil.

Uznesením vlády SR č. 667/2010 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2011 až 2013 bol pre rozpočtové organizácie kapitol štátneho rozpočtu na rok 2011 schválený **limit počtu zamestnancov** 128 681 osôb. V priebehu roka bol limit znížený na 128 303 osôb a v skutočnosti bolo v rozpočtových organizáciách kapitol štátneho rozpočtu zamestnaných 122 171 osôb, čo je medziročne menej o 5 209 osôb.

Pre samotné **aparáty ústredných orgánov** boli v prílohe č. 1 uznesenia vlády SR č. 667/2010 schválené výdavky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v sume 179 521 tis. eur. V priebehu roka bol tento limit rozpočtovými opatreniami zvýšený na 182 811 tis. eur. Spolu sa zamestnancom ústredných orgánov vyplatilo (vrátane prostriedkov EÚ, spolufinancovania zo štátneho rozpočtu a mimorozpočtových zdrojov) 200 530 tis. eur, čo je medziročne menej o 9 995 tis. eur. S výnimkou Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR bol záväzný limit miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní aparátov ústredných orgánov dodržaný.

Pre aparáty ústredných orgánov bol na rok 2011 schválený záväzný limit počtu zamestnancov 11 709 osôb. Tento bol v priebehu roka zvýšený na 11 794 osôb, skutočne zamestnaných bolo 10 839 osôb, čo je medziročne menej o 381 osôb.

Uznesením vlády SR č. 667/2010 bola v prílohách č. 2, 3 a 4 na rok 2011 schválená systemizácia colníkov v štátnej službe, príslušníkov Hasičského a záchranného zboru a príslušníkov Horskej záchranej služby v štátnej službe a systemizácia policajtov v štátnej službe. S výnimkou Ministerstva spravodlivosti SR boli záväzné ukazovatele systemizácie v jednotlivých kategóriách zamestnancov vo všetkých ostatných kapitolách štátneho rozpočtu dodržané.

Prehľad o plnení limitu počtu zamestnancov, miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní v kapitolách štátneho rozpočtu za rok 2011 je uvedený v tabuľkách č. 22 a 23 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu. Tabuľky č. 24 až 26 obsahujú údaje o plnení systemizovaných stavov colníkov, hasičov a policajtov v štátnej službe.

b) Poistné a príspevok do poisťovní

Pre rok 2011 sa kapitolám štátneho rozpočtu rozpísali výdavky na poistné a príspevok do poisťovní sumou 490 541 tis. eur, ktorá bola v priebehu rozpočtového roka zvýšená na 500 389 tis. eur. V skutočnosti sa čerpal 500 793 tis. eur a tieto výdavky boli nižšie oproti roku 2010 o 9 761 tis. eur. Z hľadiska štruktúry ide o:

- výdavky na poistné do **Sociálnej poisťovne** v sume 192 346 tis. eur (2010: 192 737 tis. eur); z toho pripadá na poistné na starobné poistenie 109 736 tis. eur, poistné do rezervného fondu solidarity 37 411 tis. eur a poistné na invalidné poistenie v sume 21 890 tis. eur,

- poisťné **na osobitné účty** v kapitolách štátneho rozpočtu, do pôsobnosti ktorých patrí riadenie ozbrojených, bezpečnostných a záchranných zložiek v sume 150 498 tis. eur (2010: 157 844 tis. eur); z toho poisťné na výsluhový dôchodok predstavuje 112 387 tis. eur, poisťné na invalidný výsluhový dôchodok 19 842 tis. eur a na nemocenské zabezpečenie 9 249 tis. eur,

- poisťné do **zdravotných poisťovní** spolu 149 918 tis. eur (2010: 149 646 tis. eur); v tom do Všeobecnej zdravotnej poisťovne 124 219 tis. eur a do súkromných zdravotných poisťovní 25 699 tis. eur,

- príspevok do **doplňkových dôchodkových poisťovní** vo výške 7 726 tis. eur (2010: 10 027 tis. eur),

- príspevky na **starobné dôchodkové sporenie** 302 tis. eur (299 tis. eur).

c) **Tovary a služby**

Schválený rozpočet výdavkov na tovary a služby bol stanovený sumou 1 934 886 tis. eur, ktorá sa rozpočtovými opatreniami zvýšila na 2 153 297 tis. eur. Čerpanie predstavovalo sumu 1 226 227 tis. eur konkrétne na:

- služby 506 759 tis. eur (2010: 541 705 tis. eur),
- nákup materiálu 218 856 tis. eur (2010: 282 043 tis. eur),
- platby za energie, vodu a komunikácie 197 422 tis. eur (2010: 206 268 tis. eur) z toho samotné energie tvorili 48,3 %,
- rutinná a štandardná údržba, udržiavanie a opravy – 174 266 tis. eur (2010: 159 709 tis. eur),
- dopravné výdavky 67 795 tis. eur (2010: 67 679 tis. eur), z nich takmer 55 % predstavovali výdavky na palivá, mazivá, oleje a špeciálne kvapaliny,
- nájomné za nájom nehnuteľných a hnutel'ných vecí 34 404 tis. eur (2010: 34 072 tis. eur), z toho až 94 % predstavovalo nájomné za budovy, objekty a ich časti,
- cestovné výdavky dosiahli 26 730 tis. eur (2010: 30 011 tis. eur), z toho zahraničné takmer 60 %.

d) **Bežné transfery**

Transferové platby sú výdavky uskutočňované bez toho, aby za ne ich príjemcovia poskytovali nejaké protislužby alebo tovary. Transferová platba všeobecného charakteru určená pre rôzne alebo neurčené ciele sa považuje vždy za bežný transfer. Triedia sa podľa príjemcu alebo druhu poskytovanej platby.

Bežné transfery sa rozpočtovali pre rok 2011 sumou 9 014 143 tis. eur, čo predstavovalo takmer 65,0 % celkových bežných výdavkov. Prijatými rozpočtovými opatreniami sa uvedená suma zvýšila na 9 188 225 tis. eur. V skutočnosti sa vyčerpalo 8 550 653 tis. eur (2010: 8 690 518 tis. eur), konkrétne na:

- **transfery v rámci verejnej správy** v schválenom rozpočte sa rozpočtovali sumou 3 799 723 tis. eur, v upravenom rozpočte sa mierne znížili na 3 620 252 tis. eur a čerpané boli v úhrnnej výške 3 354 986 tis. eur (2010: 3 489 431 tis. eur). Podrobná analýza transferov v rámci verejnej správy je nasledovná:

Transfery **príspevkovým organizáciám** zaradeným Štatistickým úradom SR do verejnej správy 198 928 tis. eur (2010: 203 593 tis. eur) sa poskytli z rozpočtu rozpočtových kapitol Ministerstva kultúry SR (56 913 tis. eur), Ministerstva životného prostredia (24 881 tis. eur), Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (22 349 tis. eur), Slovenskej akadémie vied (20 664 tis. eur), Ministerstva zdravotníctva SR (20 535 tis. eur), Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (18 378 tis. eur), Ministerstva hospodárstva SR (13 279 tis. eur), Úradu vlády (4 490 tis. eur).

Príspevky **štátnym účelovým fondom** 58 782 tis. eur (2010: 55 003 tis. eur) sa poskytli z rozpočtu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Štátnemu fondu rozvoja bývania (54 904 tis. eur), Ministerstva životného prostredia SR Environmentálnemu fondu na financovanie sanácie havarijných zosuvov pôdy (3 769 tis. eur).

Transfery **Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam** boli poskytnuté v sume 1 446 256 tis. eur, a to hlavne prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa (1 446 193 tis. eur). Finančné prostriedky boli poukázané na zabezpečenie platobnej schopnosti Sociálnej poisťovne v dôsledku deficitu dôchodkového poistenia, v zmysle § 157 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Transfery **rozpočtovým organizáciám** 12 414 tis. eur (2010: 58 574 tis. eur) sa poskytli tiež predovšetkým prostredníctvom kapitoly Všeobecná pokladničná správa (9 235 tis. eur); išlo o výdavky na finančné opravy a zrušenia záväzkov EK (4 358 tis. eur), výdavky na financovanie Švajčiarskeho finančného mechanizmu (4 229 tis. eur), výdavky na financovanie programu SAPARD (488 tis. eur), vytvorené rezervy na prostriedky EÚ a odvody EÚ (151 tis. eur).

V menšom rozsahu poskytli transfery rozpočtovej organizácii aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (2 780 tis. eur), Ministerstvo vnútra SR (257 tis. eur).

Transfery **verejným vysokým školám** 443 328 tis. eur (2010: 444 036 tis. eur) sa takmer v plnej výške (439 095 tis. eur) poskytli prostredníctvom kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Transfery poskytnuté **obciam** dosiahli 746 901 tis. eur (2010: 820 159 tis. eur), z nich 618 148 tis. eur sa formou záväzných limitov poskytlo prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a zvyšok prostredníctvom iných kapitol štátneho rozpočtu.

V úhrnnej sume tvorili transfery **vyšším územným celkom** 413 880 tis. eur (2010: 440 563 tis. eur). Obsiahnuté v nich boli najmä prostriedky vo výške 397 812 tis. eur z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na financovanie preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva.

Ostatným subjektom verejnej správy sa poskytli transfery vo výške 37 497 tis. eur (2010: 25 762 tis. eur) z toho bolo pre Ministerstvo kultúry SR 35 158 tis. eur.

- **transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám** tvoria v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie príspevky, dávky, dôchodky, odstupné, členské, štipendiá jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám vrátane medzinárodných so sídlom v SR a pod. Sumou 3 525 512 tis. eur tvorili 39,1 % úhrnného objemu bežných transferov rozpočtovaných v štátnom rozpočte v roku 2011. Rozpočtovými opatreniami sa pôvodne určená suma znížila o 27 096 tis. eur na 3 498 418 tis. eur. V skutočných výdavkoch 3 462 933 tis. eur (2010: 3 613 255 tis. eur) sú zahrnuté:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel 6=3-2
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Sociálne dávky	1 416 509	1 372 469	1 368 993	1 358 978	1 204 066	-3 476
Transfery na platené poisťné za skupiny osôb ustanovené zákonom	1 429 334	1 444 717	1 444 717	1 558 689	1 398 223	0
Transfery obč. združeniam, nadáciám, neziskovým organizáciám, polit. stranám a hnutiam, odborovým organizáciám, cirkev. a súkrom. školám, cirkvám, náboženským spoločnostiam a cirkevnej charite	237 496	237 991	238 631	256 803	250 192	640
Príspevok na osobitný účet	104 131	116 591	116 591	100 812	78 485	0
Jednotlivcom	82 359	73 611	73 603	100 755	74 767	-8
Na aktívne opatrenia trhu práce	111 287	162 443	162 329	186 065	132 799	-114
Ostatné transfery	144 396	90 595	58 069	51 453	38 490	-32 526
Spolu	3 525 512	3 498 417	3 462 933	3 613 255	3 177 022	-35 484

Zdroj: Ministerstvo financií SR

- **transfery nefinančným subjektom a transfery príspevkovým organizáciám nezaradeným vo verejnej správe SR** boli v pôvodnom rozpočte určené sumou 963 773 tis. eur, v upravenom rozpočte 1 430 758 tis. eur. V skutočnosti sa vyčerpalo 1 096 075 tis. eur (2010: 1 035 597 tis. eur) v nasledovnej štruktúre:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel 6=3-2
	schválený 1	upravený 2	2011 3	2010 4	2009 5	
Právnickej osobe založenej štátom, obcou alebo vyšším územným celkom	305 602	493 203	493 226	425 099	436 627	23
Ostatnej právnickej osobe	640 627	922 543	587 679	589 148	626 054	-334 864
Fyzickej osobe podnikateľovi	12 799	4 967	5 125	5 773	2 820	158
Príspevkovej organizácii nezaradenej do VS	4 745	10 045	10 045	15 577	21 823	0
Spolu	963 773	1 430 758	1 096 075	1 035 597	1 087 324	-334 683

Zdroj: Ministerstvo financií SR

- **transfery do tuzemských finančných inštitúcií** sa rozpočtovali v úhrnnej sume 5 736 tis. eur, rozpočtovými opatreniami sa ich objem znížil na 2 552 tis. eur, z ktorých sa vyčerpalo 1 110 tis. eur (2010: 1 356 tis. eur) na úhradu majetkovej ujmy prostredníctvom kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

- **transfery do zahraničia** sa rozpočtovali v celkovej výške 719 399 tis. eur, z toho rozhodujúcu časť 662 535 tis. eur (2010: 803 954 tis. eur) tvoria odvody Slovenskej republiky do rozpočtu Európskej únie zo zdroja založeného na dani z pridanej hodnoty a zdroja založeného na hrubom národnom produkte, 49 719 tis. eur transfery medzinárodnej organizácii a 7 144 tis. eur ostatné transfery tohto druhu. Úpravou rozpočtu sa pôvodná suma transferov o 83 153 tis. eur znížila na 636 246 tis. eur. Zo skutočne realizovaných transferov do zahraničia v objeme 636 549 tis. eur. (2010: 550 879 tis. eur) sa uhradili odvody do rozpočtu Európskej únie 582 139 tis. eur (2010: 520 270 tis. eur), formou platieb medzinárodným organizáciám sa vyčerpalo 44 886 tis. eur (2010: 22 799 tis. eur).

e) Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou, návratnou finančnou výpomocou a finančným prenájomom

Výdavky v tejto kategórii sa rozpočtovali v úhrnnej sume 1 163 189 tis. eur. Rozpočtovými opatreniami sa táto suma znížila na 1 043 506 tis. eur a skutočné čerpanie predstavuje 1 006 647 tis. eur (2010: 864 075 tis. eur) v nasledujúcej štruktúre

Položka (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Domáci dlh	899 134	609 451	597 467	564 670	511 589	-11 984
úroky zo štátnych dlhopisov	658 448	437 030	434 155	383 470	436 476	-2 875
náklady spojené s fin. operáciami štátneho dlhu	98 347	3 177	2 049	56	29 843	-1 128
úroky z refinančného systému splácané do ŠP	41 575	55 275	52 507	14 723	42 791	-2 768
diskont vzniknutý pri emisiách št. dlhopisov	86 757	103 982	103 982	156 305	262	0
úroky z poskytnutých úverov	8	8	8	31	683	0
poplatky	14 000	9 980	4 767	10 085	1483	-5 213
Zahraničný dlh	264 055	434 055	409 180	299 405	251 174	-24 875
úroky zo štátnych dlhopisov vydaných v zahraničí	232 875	392 875	380 393	266 594	205 608	-12 482
náklady spojené s fin. operáciami štátneho dlhu	0	9 982	16	526	91	-9 966
diskont vzniknutý pri emisiách št. dlhopisov	0	0	0	1 550	0	0
úroky z úverov prijatých zo zahraničia	28 180	28 198	28 197	30 112	41 778	-1
poplatky	3 000	3 000	573	623	3 697	-2 427
Spolu	1 163 189	1 043 506	1 006 647	864 075	762 713	-36 859

Zdroj: Ministerstvo financií SR

3.4.1.2. Kapitálové výdavky

Rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2011 predstavoval sumu 2 891 587 tis. eur, ktorá sa rozpočtovými opatreniami zvýšila na 3 715 369 tis. eur. V skutočnosti sa čerpano 2 495 195 tis. eur (2010: 2 368 608 tis. eur). Prehľad kapitálových výdavkov v základnej ekonomickej štruktúre poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Obstarávanie kapitálových aktív	600 356	581 477	500 127	440 051	475 991	-81 350
v tom:						
<i>nákup pozemkov a nehmotných aktív</i>	218 403	169 654	169 868	96 024	103 577	214
<i>nákup budov, objektov a ich častí</i>	100	4 104	4 070	3 443	5 998	-34
<i>nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky</i>	119 082	70 916	78 809	91 857	71 232	7 893
<i>nákup dopr. prostriedkov</i>	956	12 613	18 194	41 203	74 999	5 581
<i>prípravná a projektová dokumentácia</i>	6 575	100 120	100 050	7 144	13 909	-70
<i>realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia</i>	251 394	216 399	122 706	166 514	186 512	-93 693
<i>rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení</i>	764	3 868	3 865	9 484	8 657	-3
<i>ostatné kapitálové výdavky</i>	3 082	3 803	2 565	24 382	11 107	-1 238
Kapitálové transfery	2 291 231	3 133 892	1 995 068	1 928 557	1 683 355	-1 138 824

v tom: v rámci verejnej správy	224 027	922 848	654 157	628 918	417 039	-268 691
jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám	111	53 818	53 700	16 269	36 455	-118
nefin. subjektom a PO, nezaradeným vo verejnej správe	2 067 093	2 155 382	1 285 369	1 282 365	1 229 079	-870 0134
do zahraničia	0	1 844	1 842	1 005	782	-2
Kapitálové výdavky spolu	2 891 587	3 715 369	2 495 195	2 368 608	2 159 346	-1 220 174

Zdroj: Ministerstvo financií SR

a) Obstarávanie kapitálových aktív

Táto kategória je tvorená výdavkami na obstarávanie kapitálových aktív, tu sa klasifikujú výdavky umožňujúce nadobúdať kapitálové aktíva z vlastných zdrojov rozpočtu. Schválený rozpočet bol pre rok 2011 stanovený sumou 600 356 tis. eur, ktorá sa rozpočtovými opatreniami znížila na 581 477 tis. eur. V skutočnosti bolo čerpanie 500 127 tis. eur, konkrétne najmä na:

- nákup pozemkov a nehmotných aktív 169 868 tis. eur (2010: 96 024, z toho softvér 132 830 tis. eur (viac ako 78 %),
- realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia 122 706 tis. eur (2010: 166 514 tis. eur), z toho rekonštrukcia a modernizácia 65 144 tis. eur a realizácia nových stavieb 52 828 tis. eur,
- prípravná a projektová dokumentácia 100 050 tis. eur (2010: 7 144 tis. eur) pre Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja 97 765 tis. eur, na projekty PPP (návrh, výstavba, financovanie, prevádzka a údržba úsekov diaľnice D1 Dubná Skala – Ivachnová, Jánovce – Jablonov a Fričovce – Svinia; projektovanie, výstavba, financovanie, prevádzka a údržba úsekov rýchlostnej cesty R1: Nitra – Tekovské Nemce a Banská Bystrica – severný obchvat; projektovanie, výstavba, financovanie, prevádzka a údržba diaľnice D1 Hričovské Podhradie - Dubná Skala),
- nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky 78 809 tis. eur, z toho výpočtová technika 34 588 tis. eur (43,9 %),
- nákup dopravných prostriedkov všetkých druhov 18 194 tis. eur (2010: 41 203 tis. eur), z toho osobných automobilov 15 109 tis. eur, hlavne Ministerstvo vnútra 12 607 tis. eur,
- nákup budov, objektov a ich častí bol relatívne stabilný v celom trojročnom období (4 070 tis. eur, 2010: 3 443 tis. eur),
- rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení 3 865 tis. eur (2010: 9 484 tis. eur)

b) Kapitálové transfery

Zahŕňajú platby vykonávané s cieľom umožniť príjemcovi nadobudnúť kapitálové aktíva alebo kompenzovať ich poškodenie alebo zničenie. Schválený rozpočet pre rok 2011 bol

stanovený sumou 2 291 231 tis. eur, ktorú rozpočtové opatrenia upravili na 3 133 892 tis. eur. V skutočnosti kapitálové transfery tvorili 1 995 068 tis. eur (2010: 1 928 557 tis. eur), čo je takmer 80 % z celkových kapitálových výdavkov, konkrétne na:

- transfery nefinančným subjektom a príspevkovým organizáciám nezaradeným vo verejnej správe v registri vedenom Štatistickým úradom SR 1 285 369 tis. eur, takmer 65 % (2010: 1 282 365 tis. eur), z toho právnickým osobám založených štátom, obcou, alebo vyšším územným celkom 657 926 tis. eur, fyzickým osobám – podnikateľom 32 038 tis. eur;
- transfery v rámci verejnej správy 654 157 tis. eur (2010: 628 918 tis. eur) z toho obciam 464 703 tis. eur, verejným vysokým školám 86 119 tis. eur, vyšším územným celkom 58 302 tis. eur a príspevkovým organizáciám 36 918 tis. eur;
- transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám 53 700 tis. eur (2010: 16 269 tis. eur) neziskovým právnickým osobám 41 959 tis. eur, občianskym združeniam, nadáciami a neinvestičným fondom 7 755 tis. eur a cirkvám 3 866 tis. eur;
- transfery do zahraničia 1 842 tis. eur (2010: 1 005 tis. eur),

3.4.2. Výdavky štátneho rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie

Funkčnú klasifikáciu výdavkov verejnej správy pre potreby štátnej štatistiky určuje vyhláška Štatistického úradu SR č. 195/2003 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy. Funkčná klasifikácia umožňuje hodnotiť rozpočtové výdavky podľa ich účelu v desiatich základných oddieloch (odvetviach), ako aj porovnávať vynaložené výdavky v medzinárodnom kontexte.

Súhrnný prehľad o výdavkoch štátneho rozpočtu triedených podľa funkčnej klasifikácie poskytuje nasledovná tabuľka:

Oddiel (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
01 – Všeobecné verejné služby	3 223 003	3 008 758	2 632 283	2 525 468	2 381 131	- 376 475
02 – Obrana	665 120	655 804	656 298	741 177	874 723	494
03 – Verejný poriadok a bezpečnosť	1 208 116	1 248 977	1 268 758	1 331 530	1 313 903	19 781
04 - Ekonomická oblasť	3 812 792	4 828 742	3 393 852	3 299 506	3 088 828	- 1 434 890
05 – Ochrana životného prostredia	771 297	642 699	371 092	242 324	223 518	- 271 607
06 – Bývanie a občianska vybavenosť	178 518	184 730	184 148	170 670	283 171	- 582
07 – Zdravotníctvo	1 400 669	1 427 465	1 376 260	1 492 881	1 311 270	- 51 205
08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo	239 932	316 199	259 671	319 766	287 115	- 56 528

09 – Vzdelávanie	1 913 429	2 241 042	1 761 901	1 873 581	1 847 257	- 479 141
10 – Sociálne zabezpečenie	3 544 897	3 542 851	3 373 779	3 340 108	1 721 131	- 169 072
Spolu	16 957 773	18 097 267	15 278 042	15 337 011	13 332 047	- 2 819 225

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Najvyšší podiel 22,2 % z celkových výdavkov pripadá na oddiel 04 – **Ekonomická oblasť**. Výdavky v tejto oblasti boli relatívne stabilné aj v predchádzajúcich dvoch rokoch. Financujú sa nimi činnosti súvisiace s rôznymi druhmi dopravy a budovaním dopravnej infraštruktúry, s poľnohospodárstvom, lesníctvom, odvetviami palív a energie, ťažbou nerastných surovín a pod. V tejto skupine výdavkov sa v porovnaní s rozpočtom dosiahla najvyššia úspora, a to najmä v skupine výdavkov na dopravu – výstavbu a opravu diaľnic a ciest a technickú ochranu a obnovu železníc (715 241 tis. eur) a na všeobecnú ekonomickú, obchodnú a pracovnú činnosť (248 448 tis. eur), ktorá zahŕňa výdavky na činnosť ústredných orgánov kompetentných v tejto oblasti (Ministerstvo hospodárstva SR, Úrad priemyselného vlastníctva SR, Protimonopolný úrad SR a pod.).

Druhý najvyšší objem tvoria výdavky na **sociálne zabezpečenie** (22,1 % celkových výdavkov). Prostriedky štátneho rozpočtu sa vynakladajú na poskytovanie sociálnej ochrany v starobe, na podporu rodiny a detí, na sociálnu pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi, na chorobu, invaliditu a ťažké zdravotné postihnutie a pod. Významné zvýšenie týchto výdavkov medzi rokmi 2010 a 2009 bolo spôsobené nárastom skupiny výdavkov na zariadenia sociálnych služieb a na príspevky neštátnym subjektom poskytujúcim služby seniorom (2009: 210 194 tis. eur, 2010: 1 685 275 tis. eur.).

Výdavky na **všeobecné verejné služby** (17,2 % z celkových výdavkov) v sledovanom období troch rokov mierne rástli: medziročný index 2010/2009 bol 1,06, index 2011/2010 bol 1,04. Tieto výdavky zahŕňajú prostriedky verejnej správy na činnosť vymedzeného okruhu ústredných orgánov štátnej správy, výdavky na správu štátneho dlhu, na základný výskum, na zahraničnú hospodársku pomoc rozvojovým krajinám a krajinám v procese transformácie a pod.

Výdavky na **vzdelávanie**, ktoré boli v rokoch 2010 a 2009 v podstate stabilné, sa v roku 2011 medziročne znížili o 111 680 tis. eur na 1 761 901 tis. eur (11,5 % celkových výdavkov) a aj vo vzťahu k upravenému rozpočtu boli nižšie o 479 141 tis. eur. Okrem financovania všetkých stupňov vzdelávania sa vynaložili aj na služby v školstve, napr. v oblasti stravovania, dopravy, lekárskej starostlivosti a pod. a na činnosť orgánov a organizácií, ktoré vzdelávanie zabezpečujú. Medziročne nižšie boli najmä výdavky na vysokoškolské vzdelávanie (2011: 359 459 tis. eur, 2010: 453 364 tis. eur) a na stredoškolské vzdelávanie (2011: 496 659 tis. eur, 2010: 506 000 tis. eur).

Na **zdravotníctvo**, ktoré zahŕňa činnosti ako je ústavná a ambulantná zdravotná starostlivosť, verejné zdravotné služby (prevádzka krvnej banky, zisťovanie chorôb, zber epidemiologických údajov) a pod. sa vynaložilo 1 376 260 tis. eur (9,0 % celkových výdavkov). Je to o takmer 65 000 tis. eur viac ako v roku 2009, ale o 116 621 tis. eur menej ako v roku 2010. Znížili sa najmä výdavky na činnosť inštitúcií zaradených v tomto oddiele funkčnej klasifikácie (Ministerstvo zdravotníctva SR, Štátny ústav pre kontrolu liečiv, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky a pod.) o 93 968 tis. eur a na ústavnú zdravotnú starostlivosť o 20 184 tis. eur.

Prostriedkami vo výške 1 268 758 tis. eur (8,3 % celkových výdavkov) sa financovali činnosti v odvetví **Verejný poriadok a bezpečnosť**. Ide o policajné veci a služby, činnosť súdov, potreby väznenstva, ochranu pred požiarimi ako aj financovanie ústredných orgánov, ktoré tieto činnosti kompetenčne zabezpečujú.

Klesajúci trend za posledné tri roky vykazujú výdavky v oddiele **Obrana**, ktoré v roku 2011 dosiahli 656 298 tis. eur (4,3 % celkových výdavkov). Nižšie ako v roku 2010 boli najmä výdavky na vojenskú obranu (armáda, vojenské spravodajstvo, príprava obrannej infraštruktúry a pod.), a to o 74 488 tis. eur a na civilnú ochranu o 7 079 tis. eur.

Zostávajúce výdavky sa vynaložili v odvetví **Ochrana životného prostredia** (371 092 tis. eur) najmä na nakladanie s odpadovými vodami a znižovanie znečisťovania, **Rekreácia, kultúra a náboženstvo** (259 671 tis. eur) najmä na kultúrne služby a náboženské a iné spoločenské služby a **Bývanie a občianska vybavenosť** (184 148 tis. eur) v rozhodujúcej miere na rozvoj bývania.

Podrobný prehľad o výdavkoch štátneho rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie je uvedený v tab. č. 11 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

3.4.3. Výdavky štátneho rozpočtu podľa programov

Výdavky štátneho rozpočtu na jednotlivé programy sa stanovujú v prílohe k zákonu o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Programové rozpočtovanie triedi rozpočet výdavkov podľa programov a k týmto programom priraduje disponibilné zdroje, pričom dôležitý je efekt a výsledky, ktoré tieto zdroje dokážu priniesť. Pri správnom uplatňovaní umožňuje tento systém posilniť strednodobý charakter rozpočtovania, vyhnúť sa fiškálnemu stresu, zvýšiť efektívnosť použitia rozpočtových prostriedkov, zvýšiť transparentnosť štátneho rozpočtu a informovanosť o tom, do ktorých oblastí jeho zdroje smerujú.

Súhrnné údaje o programoch realizovaných v rozpočtovom roku 2011 v jednotlivých kapitolách štátneho rozpočtu sú uvedené v tab. č. 15 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu. **Podrobne sa vyhodnotenie plnenia programovej štruktúry výdavkov uvádza v záverečných účtoch kapitol štátneho rozpočtu.** Správca kapitoly je totiž podľa § 9 ods. 4 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy povinný monitorovať a hodnotiť plnenie programov vlády rozpočtovaných v rámci kapitoly.

3.5. Vzťahy štátneho rozpočtu k Európskej únii

Zákonom o štátnom rozpočte na rok 2011 bola čistá finančná pozícia Slovenskej republiky voči rozpočtu Európskej únie rozpočtovaná na úrovni 2 821 398 tis. eur, a to na základe odvodov a príspevkov Slovenskej republiky do všeobecného rozpočtu Európskej únie rozpočtovaných vo výške 751 340 tis. eur a na základe rozpočtovaných príjmov z rozpočtu Európskej únie vrátane odhadu grantov, určených zákonom o štátnom rozpočte v objeme 3 572 738 tis. eur.

Odvody Slovenskej republiky do rozpočtu Európskej únie (zdroj založený na DPH, zdroj založený na HND, podiel SR na korekcii Veľkej Británie a podiel SR na korekciách pre Holandsko a Švédsko), boli po rozpočtových opatreniach upravené na úroveň 582 159 tis. eur. V roku 2011 dosiahli odvody výšku 582 139 tis. eur, čo znamená zvýšenie oproti roku 2010 o 61 869 tis. eur. Okrem odvodov rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladničná správa, odviedla Slovenská republika tzv. tradičné vlastné zdroje (clo a odvody a poplatky v sektore cukru) v objeme 117 393 tis. eur, čo znamená zvýšenie oproti rozpočtovanej sume o 22 593 tis. eur, ale zníženie oproti úrovni predchádzajúceho roka o 10 135 tis. eur.

Na základe rozhodnutia Rady EÚ číslo 1642/09 o strope pre ročnú sumu príspevkov členských štátov na financovanie Európskeho rozvojového fondu v roku 2011 boli prvýkrát rozpočtované príspevky Slovenskej republiky do Európskeho rozvojového fondu v objeme 6 363 tis. eur, po úpravách rozpočtu 6 342 tis. eur. Slovenská republika uhradila príspevok Európskej komisii v objeme 5 124 tis. eur.

Rozpočtované príjmy Slovenskej republiky z rozpočtu Európskej únie boli po úpravách o zdroje z predchádzajúcich rokov zvýšené o 405 485 tis. eur a dosiahli úroveň 2 041 093 tis. eur. Príjmy štátneho rozpočtu Slovenskej republiky z rozpočtu EÚ vrátane príjmov z grantov boli v roku 2011 oproti roku 2010 vyššie o 368 610 tis. eur.

Celkovo Slovenská republika od vstupu do Európskej únie odviedla do všeobecného rozpočtu Európskej únie spolu 4 563 713 tis. eur a získala 8 540 176 tis. eur. Kladné saldo

čistej finančnej pozície Slovenskej republiky vo vzťahu k rozpočtu Európskej únie v štátnom rozpočte na hotovostnom princípe tak dosahuje od roku 2004 celkovo 3 976 463 tis. eur.

Rok (v tis. eur)	Celkové príjmy	Celkové odvody a príspevky	Čistá finančná pozícia
2004	303 990	290 689	13 301
2005*	704 993	485 614	219 379
2006	893 623	526 326	367 297
2007	910 838	589 799	321 038
2008	893 497	643 374	250 123
2009	1 119 659	695 726	423 932
2010	1 672 483	627 529	1 044 955
2011	2 041 093	704 656	1 336 437
Spolu	8 540 176	4 563 713	3 976 463

*Po započítaní dodatočných odvodov na základe časovej výnimky zo zdroja, založeného na HND za rok 2004.

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Čistá finančná pozícia Slovenskej republiky voči rozpočtu Európskej únie na základe realizovaných odvodov a príspevkov SR do rozpočtu EÚ a na základe skutočných príjmov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky z rozpočtu EÚ dosiahla úroveň 1 336 437 tis. eur. Zvýšenie oproti roku 2010 o 291 483 tis. eur odráža trend postupného zvyšovania čistej finančnej pozície od začiatku programového obdobia.

Čistú finančnú pozíciu Slovenskej republiky voči rozpočtu Európskej únie v roku 2011 poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Tradičné vlastné zdroje	94 800	94 800	117 393	107 259	83 610	22 593
Odvody SR do rozpočtu EÚ bez tradičných vlastných zdrojov	650 177	582 159	582 139	520 270	612 116	-20
Príspevky do Európskeho rozvojového fondu	6 363	6 342	5 124	-	-	-1 218
Odvody a príspevky SR spolu	751 340	683 301	704 656	627 529	695 726	21 355
Príjmy z EÚ zaradené do príjmov štátneho rozpočtu	3 343 890	3 978 223	2 031 344	1 663 319	1 110 499	-1 946 879
Príjmy z EÚ nezaradené do príjmov štátneho rozpočtu	228 848	0	9 749	9 164	9 159	9 749
Spolu príjmy z rozpočtu Európskej únie	3 572 738	3 978 223	2 041 093	1 672 483	1 119 658	-1 937 130
Čistá finančná pozícia	2 821 398	3 294 922	1 336 437	1 044 954	423 932	-1 958 485

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Kladné saldo čistej finančnej pozície v roku 2011 na úrovni 40,6 % rozpočtovanej sumy je dosiahnuté z dôvodu postupného zvyšovania príjmov štátneho rozpočtu z prostriedkov EÚ. Z dosiahnutých príjmov z EÚ tvorili odvody do EÚ len 35 %.

3.5.1. Príjmy z rozpočtu EÚ

V štátnom rozpočte na rok 2011 boli príjmy z rozpočtu Európskej únie, zaradené do príjmov štátneho rozpočtu, rozpočtované na II. programové obdobie na úrovni 3 343 890 tis. eur, po úprave o nenaplnené príjmy z predchádzajúcich rokov na úrovni 3 978 223 tis. eur.

V roku 2011 bolo na základe schválených realizovaných výdavkov z prostriedkov Európskej únie dosiahnuté skutočné plnenie príjmov, zaradených do príjmov štátneho rozpočtu v objeme 2 031 344 tis. eur. Medziročné zvýšenie plnenia príjmov o 368 025 tis. eur ovplyvnilo najmä vyššie plnenie príjmov za štrukturálne fondy II. programového obdobia o 395 513 tis. eur, za Európsky poľnohospodársky záručný fond o 35 265 tis. eur a vyššie plnenie príjmov za Kohézny fond II. programového obdobia o 11 298 tis. eur.

Na plnenie príjmov v roku 2011 pozitívne vplývalo ukončenie implementácie programov I. programového obdobia zaradením záverečných platieb do príjmov štátneho rozpočtu za: Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond – záručná sekcia v objeme 19 848 tis. eur, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava cieľ 2 v objeme 973 tis. eur, Program Iniciatívy ES INTERREG IIIA Poľsko – Slovenská republika v objeme 393 tis. eur, Program susedstva INTERREG IIIA Maďarsko - Slovenská republika – Ukrajina vo výške 488 tis. eur a Program Iniciatívy ES Slovenská republika – Česká republika v objeme 238 tis. eur. Vplyv I. programového obdobia na štátny rozpočet bude zhodnotený po prijatí záverečných platieb na všetky programové dokumenty.

Nižšie uvedené plnenie príjmov predstavuje prostriedky Európskej únie v roku 2011 podľa fondov:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Záručná sekcia EAGGF	0	0	19 848	0	0	19 848
EAGF	307 024	309 404	290 354	255 089	237 441	-19 050
EAFRD	325 404	538 200	300 085	349 429	289 877	-238 115
EFF	2 595	4 254	1 257	1 519	478	-2 997
Poľnohospodárske fondy spolu	635 023	851 858	611 544	606 037	527 796	-240 314
Štrukturálne fondy I. programové obdobie	0	9 815	2 089	45 443	56 771	-7 726
Štrukturálne fondy II. programové obdobie	1 843 307	2 117 283	1 081 790	686 277	311 847	-1 035 493
Kohézny fond I. programové obdobie	0	79 267	19 599	20 538	34 035	-59 668

Kohézny fond II. programové obdobie	865 560	920 000	316 322	305 024	180 050	-603 678
Štrukturálne operácie spolu	2 708 867	3 126 365	1 419 800	1 057 282	582 703	-1 706 565
Spolu príjmy zaradené do príjmov ŠR	3 343 890	3 978 223	2 031 344	1 663 319	1 110 499	-1 946 879

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Viac ako 50 % skutočných príjmov tvorili príjmy zo štrukturálnych fondov II. programového obdobia v objeme 1 081 790 tis. eur, 30 % tvorili príjmy za poľnohospodárske fondy v objeme 611 544 tis. eur.

V plnení **príjmov za štrukturálne operácie** na úrovni 45,4 % upraveného rozpočtu sa prejavuje časový nesúlad medzi rozpočtovaním príjmov na úrovni rozpočtovaných výdavkov a plnením príjmov z dôvodu využitia systému predfinancovania a zálohových platieb na úrovni prijímateľov. Tento trend bude podstatne eliminovaný v štádiu ukončovania programového obdobia. Odlišný vývoj je v príjmoch z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu. Plnenie príjmov na úrovni 93,8 % upraveného rozpočtu vyplýva z rozdielného charakteru príjmov, ktorých rozpočet predstavuje tzv. obálku na daný rok.

Príjmy z grantov Európskej únie, odhadované v štátnom rozpočte na rok 2011 vo výške 282 150 tis. eur, boli použité prostredníctvom príjmov štátneho rozpočtu vo výške 9 749 tis. eur. Na celkovom medziročnom zvýšení o 585 tis. eur má podiel najmä plnenie príjmov za programy Európskej územnej spolupráce v objeme 1 534 tis. eur. Príjmy z grantov v príjmoch štátneho rozpočtu poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Vnútrotné politiky EÚ	174 480	0	8 215	9 046	9 159	8 215
Programy európskej územnej spolupráce	54 368	0	1 534	118	0	1 534
Spolu príjmy z rozpočtu EÚ nezaradené do príjmov ŠR	228 848	0	9 749	9 164	9 159	9 749
Finančný mechanizmus EHP	20 808	0	0	0	2	0
Nórsky finančný mechanizmus	24 192	0	0	0	0	0
Švajčiarsky finančný mechanizmus	8 302	0	0	0	0	0
Spolu ostatné príjmy nezaradené do príjmov štátneho rozpočtu	53 302	0	0	0	2	0
Spolu príjmy nezaradené do príjmov ŠR	282 150	0	9 749	9 164	9 161	9 749

Zdroj: Ministerstvo financií SR

3.5.2. Výdavky štátneho rozpočtu rozpočtované vo väzbe na príjmy z EÚ

Prostriedky EÚ zaradené do výdavkov štátneho rozpočtu boli rozpočtované na úrovni príjmov, teda v objeme 3 343 890 tis. eur, po úprave o výdavky z predchádzajúcich rokov v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. vo výške 4 189 203 tis. eur. Čerpanie výdavkov na úrovni 2 091 380 tis. eur predstavuje medziročné zvýšenie o 198 724 tis. eur. Výdavky na štrukturálne fondy v objeme 1 094 652 tis. eur tvorili 52,3 % z celkového objemu výdavkov a odrážajú zrýchlenie implementácie operačných programov II. programového obdobia. Čerpanie výdavkov na I. programové obdobie predstavuje dofinancovanie projektov Kohézneho fondu a riešenie finančných opráv voči rozpočtu EK. Výdavky na poľnohospodárske fondy tvorili 29,0 % celkového objemu a dosiahli úroveň 605 986 tis. eur.

Prehľad o výdavkoch za prostriedky EÚ zaradených do výdavkov štátneho rozpočtu poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel 6=3-2
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Záručná sekcia EAGGF	0	3 035	3 035	0	1 730	0
EAGF priame platby	278 359	278 369	278 369	243 742	227 044	0
EAGF trhovo orientované výdavky	28 665	28 665	9 864	10 918	37 566	-18 802
EAFRD	325 404	551 549	313 473	367 769	327 742	-238 076
EFF	2 595	4 238	1 242	1 501	465	-2 996
Poľnohospodárske fondy spolu	635 023	865 856	605 983	623 930	594 546	-259 874
Štrukturálne fondy I. programové obdobie	0	1 256	1 256	44 226	123 872	0
Štrukturálne fondy II. programové obdobie	1 843 307	2 247 368	1 093 396	840 184	410 712	-1 153 971
Kohézny fond I. programové obdobie	0	4 665	4 665	38 129	128 197	0
Kohézny fond II. programové obdobie	865 560	1 070 058	386 080	346 188	212 146	-683 978
Štrukturálne operácie spolu	2 708 867	3 323 347	1 485 397	1 268 726	874 926	-1 837 949
Spolu prostriedky EÚ zaradené do výdavkov ŠR	3 343 890	4 189 203	2 091 380	1 892 656	1 469 472	-2 097 823

Zdroj: Ministerstvo financií SR

K prostriedkom EÚ zaradeným do výdavkov štátneho rozpočtu boli pomerne rozpočtované výdavky na spolufinancovanie v objeme 661 155 tis. eur, upravené o nevyčerpané výdavky z predchádzajúcich rokov na úroveň 880 163 tis. eur. Čerpanie výdavkov bolo rovnomerné s čerpaním prostriedkov EÚ. Objemom 454 155 tis. eur predstavuje čerpanie medziročný rast výdavkov o 44 204 tis. eur.

Čerpanie výdavkov na spolufinancovanie k prostriedkom EÚ poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
Záručná sekcia EPUZF	0	0	0	0	485	0
EPZF priame platby	79 387	86 834	86 834	93 903	137 057	0
EPZF trhovo orientované výdavky	3 222	3 205	3 205	2 719	2 189	0
EPFRV	99 796	171 363	95 113	113 309	100 101	-76 250
EF pre rybné hospodárstvo	1 001	1 692	452	516	165	-1 240
Poľnohospodárske fondy spolu	183 406	263 094	185 604	210 447	239 997	-77 490
Štrukturálne fondy I. programové obdobie	0	583	0	1 376	50 364	-583
Štrukturálne fondy II. programové obdobie	344 135	437 706	205 598	131 513	72 079	-232 108
Kohézny fond I. programové obdobie	0	798	734	8 651	33 623	-64
Kohézny fond II. programové obdobie	133 614	177 982	62 219	57 964	36 588	-115 763
Štrukturálne operácie spolu	477 749	617 069	268 551	199 504	192 654	-348 518
Spolu spolufinancovanie k prostriedkom EÚ zaradeným do výdavkov ŠR	661 155	880 163	454 155	409 951	432 651	-426 008

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Finančná realizácia nasledujúcich programov, ktoré predstavujú pre štátne rozpočtové organizácie príjmy z rozpočtu Európskej únie alebo od donorov prebieha, na rozdiel od doteraz uvádzaných údajov, mimorozpočtovým tokom:

Z predstupových fondov na financovanie projektov ISPA/KF boli v roku 2011 prijaté prostriedky z EK na mimorozpočtové účty platobného orgánu vo výške 15 886 tis. eur, platobnej jednotke v sektore životného prostredia boli poukázané prostriedky na mimorozpočtové účty zo zdroja EÚ v objeme 15 029 tis. eur.

V roku 2011 Slovenská republika prijala v rámci **programov Európskej územnej spolupráce** II. programového obdobia na financovanie Operačného programu INTERACT II z Európskej únie prostriedky v sume 3 672 tis. eur, príspevky členských krajín boli prijaté v sume 648 tis. eur; príjem z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na realizáciu Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007-2013 dosiahol 12 496 tis. eur.

Na základe medzinárodných zmlúv Slovenská republika v roku 2011 prijala 8 789 tis. eur z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a 10 566 tis. eur z Nórskeho finančného mechanizmu; prostriedky boli prijaté na mimorozpočtové účty platobného orgánu

Ministerstva financií SR, na mimorozpočtové účty konečných prijímateľov a sprostredkovateľov boli v roku 2011 poukázané prostriedky Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu v sume 9 272 tis. eur.

Slovenskej republike boli v roku 2011 v rámci **finančnej obálky** poskytnuté prostriedky z rozpočtu Európskej únie na úhradu cestovných výdavkov súvisiacich s účasťou zástupcov Slovenskej republiky na zasadaniach výborov a pracovných skupín Rady Európskej únie vo výške 566 tis. eur; finančné prostriedky na finančnú obálku, vrátane zdrojov z predchádzajúcich rokov, boli z mimorozpočtového účtu Ministerstva financií SR použité vo výške 830 tis. eur na úhradu oprávnených výdavkov zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy a iných inštitúcií.

K príjmom z rozpočtu Európskej únie a príjmom, poskytnutým Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, boli zo štátneho rozpočtu roku 2011 čerpané **výdavky na spolufinancovanie**. Čerpanie výdavkov na spolufinancovanie k týmto príjmom poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6=3-2
ISPA/KF	0	0	0	0	742	0
Vnútorne politiky EÚ	4 873	1 445	1 476	2 984	2 217	31
Programy európskej územnej spolupráce	14 814	9 404	4 645	1 640	772	-4 759
Spolu spolufinancovanie k príjmom z rozpočtu EÚ nezaradeným do príjmov ŠR	19 687	10 849	6 121	4 624	3 731	-4 728
Finančný mechanizmus EHP	3 672	3 672	0	2 364	1 765	-3 672
Nórsky finančný mechanizmus	4 269	4 269	0	2 809	2 118	-4 269
Švajčiarsky finančný mechanizmus	1 465	1 465	1 465	0	864	0
Spolu spolufinancovanie k ostatným príjmom, nezaradeným do príjmov štátneho rozpočtu	9 406	9 406	1 465	5 173	4 747	-7 941
Spolu spolufinancovanie k príjmom nezaradeným do príjmov ŠR	29 093	20 255	7 586	9 797	8 478	-12 669

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za poľnohospodárske fondy a štrukturálne operácie podľa rozpočtových kapitol je uvedené v tabuľkách č. 16 a č. 17 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

Plnenie príjmov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky k príjmom zo všeobecného rozpočtu Európskej únie má špecifický vývoj oproti čerpaniu výdavkov. Časový nesúlad medzi plnením príjmov a čerpaním výdavkov negatívne ovplyvňuje: vykazovanie výdavkov dvoch

rozpočtových období zo strany Európskej komisie v jednom rozpočtovom roku v rámci Slovenskej republiky pri Európskom poľnohospodárskom záručnom fonde, projektový charakter a poskytovanie predfinancovania a zálohových platieb prijímateľom pri Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka, štrukturálnych fondoch a Kohéznom fonde. Tento trend, naopak, pozitívne ovplyvňuje prelínanie dvoch programových období, kedy vyššie výdavky na začiatku programového obdobia dopĺňajú úhrady záverečných platieb do príjmov štátneho rozpočtu za predchádzajúce obdobie. Na základe tohto vývoja bolo v roku 2011 zaznamenané vyrovnanie rozdielu príjmov a výdavkov za prostriedky Európskej únie v štátnom rozpočte Slovenskej republiky.

3.6. Vzťahy štátneho rozpočtu k územnej samospráve

V roku 2011 boli výdavky poskytnuté formou bežných a kapitálových transferov vybranými rozpočtovými kapitolami územnej samospráve, ktorá ich prijala ako granty a transfery v celkovej sume 1 683 784 tis. eur, z toho obciam čiastka 1 211 602 tis. eur a vyšším územným celkom (ďalej aj VÚC) čiastka 472 182 tis. eur. Z celkového objemu poskytnutých grantov a transferov tvorili bežné výdavky sumu 1 160 780 tis. eur (obciam 746 899 tis. eur a VÚC 413 881 tis. eur) a kapitálové výdavky sumu 523 004 tis. eur (obciam 464 703 tis. eur a VÚC 58 302 tis. eur).

3.6.1. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov obcí

Z rozpočtov jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu bolo do rozpočtov obcí v roku 2011 poskytnutých 1 211 602 tis. eur, z toho bežné granty a transfery tvorili čiastku 746 899 tis. eur (2010: 820 159 tis. eur) a kapitálové granty a transfery čiastku 464 703 tis. eur (2010: 425 183 tis. eur).

Granty a transfery zo štátneho rozpočtu s kódom zdroja 111* boli poskytnuté v sume 748 366 tis. eur (2010: 866 888 tis. eur), z toho bežné granty a transfery 717 615 tis. eur (2010: 764 409 tis. eur) a kapitálové granty a transfery 30 751 tis. eur (2010: 104 479 tis. eur). Tieto prostriedky boli určené na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy (základné školy, matričná činnosť, stavebné konanie, činnosti na úseku dopravy a iné), na ostatné činnosti zabezpečované obcami v rámci ich samosprávnej pôsobnosti, napr. na podporu regionálneho rozvoja, cestovného ruchu, rozvoja bývania, obnovy infraštruktúry a podobne. Zároveň boli poskytnuté obciam z jednotlivých kapitol aj finančné prostriedky na financovanie spoločných projektov v rámci EÚ.

Súhrnný prehľad grantov a transferov poskytnutých obciam podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie poskytujú údaje v nasledovnej tabuľke:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť				Rozdiel
	schválený	upravený	2011	z toho: zdroj 111*	2010	2009	
	1	2	3	4	5	6	7=3-2
01 Všeobecné verejné služby	10 462	47 545	47 573	46 994	129 708	141 128	28
03 Verejný poriadok a	0	1 148	1 140	1 140	312	9	-8
04 Ekonomická oblasť	462 345	376 196	323 689	12 029	287 303	174 632	-52 507
05 Ochrana životného prostredia	103 770	398 639	131 253	1 207	72 830	15 438	-267 386
06 Bývanie a občianska vybavenosť	50 607	37 424	37 424	22 861	38 694	45 867	0
07 Zdravotníctvo	0	196	196	0	0	0	0
08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo	9 863	4 168	4 161	4 161	49 992	9 481	-7
09 Vzdelávanie	607 034	622 098	622 092	615 900	620 322	611 579	-6
10 Sociálne zabezpečenie	40 805	46 231	44 074	44 074	46 181	36 471	-2 157
Spolu	1 284 886	1 533 645	1 211 602	748 366	1 245 342	1 034 605	-322 043

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Do rozpočtov obcí boli poskytnuté granty a transfery z jednotlivých rozpočtových kapitol v nasledovnom členení:

Kapitola (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť		Rozdiel
	schválený	upravený	2011	z toho: zdroj 111*	
	1	2	3	4	5=3-2
Úrad vlády SR	2 344	26 815	26 632	26 295	-183
Ministerstvo vnútra SR	8 118	19 146	19 119	19 119	-27
Ministerstvo životného prostredia SR	103 770	409 803	142 416	1 207	-267 387
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	609 034	622 102	622 097	615 904	-5
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	14 169	22 956	22 105	15 022	-851
Ministerstvo zdravotníctva SR	0	196	196	0	0
Ministerstvo kultúry SR	5 838	2 131	2 124	2 124	-7
Ministerstvo hospodárstva SR	53 641	23 356	23 356	983	0
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	364 494	338 501	285 995	391	-52 506
Ministerstvo dopravy, výstavby a region. rozvoja SR	92 128	27 028	27 027	27 027	-1
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	0	0	241	0	241
Všeobecná pokladničná správa	31 350	41 611	40 294	40 294	-1 317
Spolu	1 284 886	1 533 645	1 211 602	748 366	-322 043

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Pre porovnanie uvádzame prehľad poskytnutých grantov a transferov za roky 2010 a 2009.

(v tis. eur)	Kapitola	Skutočnosť			
		2010	z toho: zdroj 111*	2009	z toho: zdroj 111*
	Úrad vlády SR	11 155	10 822	11 645	11 645
	Ministerstvo vnútra SR	36 339	36 339	24 249	24 240
	Ministerstvo financií SR	0	0	75	75
	Ministerstvo životného prostredia SR	60 982	15 399	18 283	1 232
	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	665 911	656 321	615 872	607 637
	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	21 196	14 074	18 362	11 802
	Ministerstvo kultúry SR	2 378	2 378	4 147	4 147
	Ministerstvo hospodárstva SR	48 999	27 842	37 616	20 717
	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	174 856	81	2 390	1 040
	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	104 760	17 265	163 516	47 013
	Ministerstvo dopravy, výstavby a region. rozvoja SR	1 451	1 451	268	268
	Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	378	0	247	
	Všeobecná pokladničná správa	116 937	84 916	137 937	52 006
	Spolu	1 245 342	866 888	1 034 604	781 822

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu
Ministerstvo financií SR

Na celkovom objeme poskytnutých grantov a transferov obciam sa najväčšou sumou podieľalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré na tento účel vynaložilo 622 097 tis. eur (2010: 665 911 tis. eur). Z tejto sumy smerovala podstatná časť - 610 440 tis. eur na základné vzdelanie. Ostatné prostriedky boli určené na predškolskú výchovu, stredoškolské vzdelávanie a na rekreačné a športové služby.

V rozpočtovej kapitole Ministerstva životného prostredia bol rozdiel medzi schváleným a upraveným rozpočtom poskytnutých transferov v roku 2011 spôsobený najmä rozpočtovým opatrením MF SR č. 16/2011, ktorým boli kapitole pridelené prostriedky EÚ a na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu z minulých rokov v celkovej sume 271 600 tis. eur, z toho pre obce 267 385 tis. eur. Nakoľko Ministerstvo financií SR následne rozhodlo nepoužiť tieto prostriedky, bolo skutočné čerpanie len v objeme 142 416 tis. eur a tieto boli vynaložené najmä na nakladanie s odpadmi, znižovanie znečisťovania, vodné hospodárstvo a zásobovanie vodou.

Nižšie čerpanie poskytnutých transferov sa prejavilo aj v rozpočtovej kapitole Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a spôsobené bolo tým, že upravený rozpočet z časových dôvodov už nemohol byť dočerpaný. Z celkovej poskytnutej sumy 285 995 tis. eur smerovala najväčšia časť vo výške 281 042 tis. eur (2010: 174 856 tis. eur) do všeobecnej pracovnej oblasti a zostatok do oblasti poľnohospodárstva.

Zo štátneho rozpočtu boli pre obce schválené finančné transfery v kapitole Všeobecná pokladničná správa v celkovej sume 31 350 tis. eur (2010: 113 501 tis. eur), z toho 25 010 tis. eur na bežné výdavky a 6 340 tis. eur na kapitálové výdavky. Úpravami rozpočtu bola táto suma zvýšená na 41 611 tis. eur. Dotácie boli určené na financovanie zariadení sociálnych služieb, na individuálne potreby obcí, na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok, na účel vyplývajúci z monitoringu implementácie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách za obdobie 2. polroka 2010 (uznesenie vlády č. 333/2011), na financovanie projektu – zvýšenie priepustnosti cesty I/63 pre hlavné mesto SR Bratislava (uznesenie vlády č. 499/2011) a pre zariadenia sociálnych služieb zriadené alebo založené obcou po 1. 7. 2002 (uznesenie vlády č. 485/2011).

V skutočnosti sa obciam zo štátneho rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladničná správa poskytli finančné prostriedky v celkovej sume 40 348 tis. eur (2010: 117 378 tis. eur) vrátane 54 tis. eur vrátených ako nepoužitých prostriedkov v roku, v ktorom boli poskytnuté.

Z celkovej sumy pripadá na:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Skutočnosť 2011
Sociálne zabezpečenie vrátane uznesenia vlády č. 485/2011	29 089
Individuálne potreby obcí	2 689
Záchrana a obnova kultúrnych pamiatok	2 025
Implementácia zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách	2 737
Projekt pre hlavné mesto SR Bratislava	3 800
Dotácia na základe zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách	8
Spolu	40 348

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy z celkového výnosu dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtov obcí 70,3 % z dane z príjmov fyzických osôb. Podľa finančných výkazov obcí k 31. 12. 2011 dosiahol tento príjem sumu 1 179 011 tis. eur (9 obcí nepredložilo finančné výkazy). V skutočnosti však bol vykonaný prevod dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov obcí daňovými úradmi vo výške 1 180 188 tis. eur.

Prehľad záväzných limitov dotácií obciam za rok 2011 je uvedený v tab. č. 20 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

3.6.2. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov VÚC

Celková suma poskytnutých grantov a transferov – bežných aj kapitálových z jednotlivých kapitol do rozpočtov VÚC bola vykázaná v sume 472 182 tis. eur (2010: 495 349

tis. eur), z toho čiastku 413 880 tis. eur tvorili bežné granty a transfery a čiastku 58 302 tis. eur kapitálové granty a transfery. Granty a transfery zo štátneho rozpočtu s kódom zdroja 111 boli poskytnuté z jednotlivých kapitol v celkovej sume 402 057 tis. eur (2010: 449 233 tis. eur), z toho bežné granty a transfery v čiastke 401 193 tis. eur a kapitálové granty a transfery v čiastke 864 tis. eur. Tieto prostriedky boli určené na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva a na niektoré činnosti zabezpečované VÚC v rámci ich samosprávnej pôsobnosti. Zároveň boli poskytnuté VÚC z jednotlivých kapitol aj finančné prostriedky na financovanie spoločných projektov v rámci EÚ.

Súhrnný prehľad grantov a transferov poskytnutých VÚC podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie poskytujú údaje v nasledujúcej tabuľke:

Ukazovateľ (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť				Rozdiel 7=3-2
	schválený 1	upravený 2	2011 3	z toho: zdroj 111* 4	2010 5	2009 6	
01 Všeobecné verejné služby	26 310	3 274	3 286	3 204	18 850	2 457	12
03 Verejný poriadok a bezpečnosť	0	9	9	9	10	19	0
04 Ekonomická oblasť	0	47 748	47 748	0	35 225	10 780	0
05 Ochrana životného	0	13 240	13 222	361	20 918	615	-18
08 Rekreaícia, kultúra a náboženstvo	1 860	4 449	4 400	4 400	4 700	3 281	-49
09 Vzdelávanie	401 115	398 019	398 019	388 585	408 272	410 516	0
10 Sociálne zabezpečenie	0	5 603	5 498	5 498	7 374	1 363	-105
Spolu	429 285	472 342	472 182	402 057	495 349	429 031	-160

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Do rozpočtov VÚC boli poskytnuté granty a transfery z jednotlivých rozpočtových kapitol v nasledovnom členení:

Kapitola (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť		Rozdiel 5=3-2
	schválený 1	upravený 2	2011 3	z toho: zdroj 111* 4	
Úrad vlády SR	26 310	112	117	117	5
Ministerstvo vnútra SR	0	58	58	58	0
Ministerstvo životného prostredia SR	0	12 862	12 862	0	0
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	402 975	398 005	398 005	390 771	0
Ministerstvo zdravotníctva SR	0	2 199	2 199	0	0
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	0	1 989	1 983	791	-6
Ministerstvo kultúry SR	0	2 256	2 207	2 207	-49

Ministerstvo hospodárstva SR	0	33	33	0	0
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	0	46 502	46 502	0	0
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	0	96	96	0	0
Všeobecná pokladničná správa	0	8 230	8 113	8 113	-117
Slovenská akadémia vied	0	0	7	0	7
Spolu	429 285	472 342	472 182	402 057	-160

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Pre porovnanie uvádzame prehľad poskytnutých grantov a transferov za roky 2010 a 2009.

Kapitola (v tis. eur)	Skutočnosť			
	2010	z toho: zdroj 111*	2009	z toho: zdroj 111*
Úrad vlády SR	1 169	1 169	317	317
Ministerstvo vnútra SR	40	7	237	219
Ministerstvo financií SR	16	0	0	0
Ministerstvo životného prostredia SR	1 005	0	615	599
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu	410 030	401 464	410 758	404 432
Ministerstvo zdravotníctva	446	0	945	0
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1 566	1 196	2 683	1 412
Ministerstvo kultúry SR	2 452	2 452	2 261	2 261
Ministerstvo hospodárstva SR	40	0	1 674	0
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	16 471	0	231	0
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	19 168	0	6 705	264
Všeobecná pokladničná správa	42 945	42 945	2 605	2 605
Spolu	495 348	449 233	429 031	412 109

Poznámka: * len prostriedky štátneho rozpočtu

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Na celkovom objeme poskytnutých **grantov a transferov VÚC** sa najväčšou sumou podieľalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré na tento účel vynaložilo 398 005 tis. eur (2010: 410 030 tis. eur). Z tejto sumy smerovala podstatná časť – 340 109 tis. eur na činnosť stredných odborných škôl. Ostatné prostriedky boli určené pre gymnáziá, predškolskú výchovu a základné vzdelávanie, atď.

V kapitole Všeobecná pokladničná správa na rok 2011 neboli schválené žiadne transfery pre vyššie územné celky. Rozpočtovými opatreniami bol navýšený rozpočet dotácií na bežné výdavky na sumu 8 230 tis. eur. Dotácie boli určené na účel vyplývajúci z monitoringu implementácie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách za obdobie 2. polroka 2010 (uznesenie vlády č. 333/2011), na ochranu majetku pred povodňami (uznesenia vlády č. 326/2011 a 820/2011) a na financovanie sociálnych služieb poskytovaných vybranými neverejnými poskytovateľmi (uznesenie č. 485/2011).

V skutočnosti sa vyšším územným celkom zo štátneho rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladničná správa poskytli finančné prostriedky v celkovej sume 8 230 tis. eur (2010: 43 168 tis. eur), t. j. 100 % z upraveného rozpočtu vrátane 117 tis. eur vrátených ako nepoužité prostriedky v roku, v ktorom boli poskytnuté. Z celkovej sumy pripadá na:

(v tis. eur)	Ukazovateľ	Skutočnosť 2011
	Implementácia zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách	3 032
	Ochrana majetku pred povodňami – uznesenia vlády č. 326/2011 a 820/2011	378
	Dotácia na základe zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách	13
	Sociálne zabezpečenie - uznesenie vlády č. 485/2011	4 807
	Spolu	8 230

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy z celkového výnosu dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtov VÚC 23,5 % z dane z príjmov fyzických osôb. Podľa finančných výkazov k 31.12.2011 bol výnos tejto dane v sume 394 515 tis. eur poskytnutý do rozpočtov VÚC. Vykazovaná suma sa rovná vykonanému prevodu do rozpočtov VÚC daňovými úradmi.

Podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je výnos dane z motorových vozidiel v plnom rozsahu príjmom rozpočtov VÚC. Prevod tejto dane podľa finančných výkazov bol vo výške 129 470 tis. eur, ktorý je zhodný s vykonaným prevodom tejto dane do rozpočtov VÚC príslušnými daňovými úradmi.

Prehľad záväzných limitov dotácií VÚC za rok 2011 je uvedený v tab. č. 21 tabuľkovej prílohy štátneho záverečného účtu.

3.7. Čerpanie rezerv štátneho rozpočtu

Zákonom č. 498/2010 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2011 schválila Národná rada SR výšku rozpočtových rezerv nasledovne:

Rezerva (v tis. eur)	Rozpočet 2011		Skutočnosť			Rozdiel
	schválený	upravený	2011	2010	2009	
Rezerva vlády SR	5 000	865	4 135	11 563	9 167	3 270
Rezerva predsedu vlády SR	1 660	2 123	2 114	36 652	5 162	-9
Rezerva na prostriedky Európskej únie a odvody EÚ	17 112	62 757	1 151	0	62 052	-61 606
Rezervy spolu	23 772	65 745	7 400	48 215	76 381	-58 345

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Z rezervy vlády SR sa formou rozpočtových opatrení uvoľnilo spolu 4 135 tis. eur, v tom 3 850 tis. eur pre Ministerstvo vnútra SR na úhradu časti výdavkov súvisiacich s pripojením Slovenskej republiky k Schengenskému informačnému systému II. generácie, 160 tis. eur pre Úrad vlády SR na výstavbu a vybavenie nového Slovenského domu v Mlynkoch a 125 tis. eur pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR na obnovenie štipendia M.R. Štefánika. Vyššie čerpanie rezervy vlády SR v rokoch 2010 a 2009 súvisí najmä s uvoľnením finančných prostriedkov pre konkrétne regióny Slovenskej republiky v nadväznosti na analýzu ich sociálno-ekonomickej situácie.

Pôvodný rozpočet **rezervy predsedu vlády SR** sa zvýšil rozpočtovým opatrením a prostriedkami vrátenými v priebehu roka na 2 123 tis. eur. Z nich sa príjemcom, ktorými sú predovšetkým občania – fyzické osoby, neziskové organizácie, obce a mestá poskytlo spolu 2 114 tis. eur. Zoznam príjemcov je uverejnený na webovom sídle Úradu vlády SR http://www.vlada.gov.sk/data/files/1721_cerpanie-dotacii-z-rezervy-pvl-sr-v-roku-2011.pdf.

Vysoké čerpanie rezervy predsedu vlády SR v roku 2010 súviselo predovšetkým s poskytnutím finančnej pomoci vo výške 30 099 tis. eur občanom postihnutým povodňami.

Rozpočet **rezervy na prostriedky EÚ a odvody EÚ** sa upravil podľa § 8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy (zvýšil sa o nevyčerpané prostriedky z predchádzajúcich rokov a znížil sa o viazané prostriedky určené na použitie v roku 2012) na 62 757 tis. eur. Z nich sa efektívne použilo 151 tis. eur na úhradu ťarchopisov vystavených Európskou komisiou za nevyhnutelné pohľadávky a úroky z omeškania od konečných prijímateľov programu SAPARD a 1 000 tis. eur formou rozpočtového opatrenia pre Ministerstvo pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR na zefektívnenie finančného riadenia

fondov EÚ implementovaných v tejto kapitole štátneho rozpočtu. Na použitie do ďalších rokov boli prevedené rozpočtové zdroje roku 2011 v objeme 3 752 tis. eur.

Zvýšené čerpanie rezervy v roku 2009 bolo spôsobené najmä jej použitím na krytie odvodov do všeobecného rozpočtu Európskej únie.

Tabuľková príloha

Návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2011

Tab. 1	Bilancia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2011
Tab. 2	Daňové príjmy štátneho rozpočtu za rok 2011
Tab. 3	Nedaňové príjmy štátneho rozpočtu, granty a transfery za rok 2011
Tab. 4	Príjmy kapitol ŠR za rok 2011 – záväzné ukazovatele
Tab. 5	Príjmy štátneho rozpočtu podľa kategórií a kapitol ŠR za rok 2011
Tab. 6	Príjmy štátneho rozpočtu podľa zdrojov v roku 2011
Tab. 7	Výdavky štátneho rozpočtu podľa kategórií a kapitol ŠR za rok 2011
Tab. 8	Bežné transfery za rok 2011
Tab. 9	Kapitálové výdavky za rok 2011
Tab. 10	Finančné operácie na mimorozpočtových účtoch štátnych rozpočtových organizácií za rok 2011
Tab. 11	Výdavky štátneho rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie za rok 2011
Tab. 12	Výdavky štátneho rozpočtu podľa kapitol ŠR a zdrojov v roku 2011
Tab. 13	Výdavky štátneho rozpočtu na vedu a techniku podľa kapitol ŠR za rok 2011
Tab. 14	Výdavky štátneho rozpočtu na vedu a techniku podľa funkčnej klasifikácie za rok 2011
Tab. 15	Prehľad výdavkov štátneho rozpočtu na realizáciu programov za rok 2011
Tab. 16	Prehľad príjmov a výdavkov z rozpočtu Európskej únie zaradených do príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu podľa kapitol ŠR
Tab. 17	Prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a EÚ podľa kapitol ŠR
Tab. 18	Prehľad vzťahu jednotlivých kapitol ŠR k štátnemu rozpočtu za rok 2011
Tab. 19	Vývoj príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v rokoch 2011 a 2010
Tab. 20	Záväzné limity dotácií zo ŠR obciam za rok 2011
Tab. 21	Záväzné limity dotácií zo ŠR vyšším územným celkom za rok 2011
Tab. 22	Prehľad o plnení limitu počtu zamestnancov, miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní v kapitolách ŠR za rok 2011
Tab. 23	Prehľad o čerpaní miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní v kapitolách ŠR za rok 2011
Tab. 24	Systemizácia colníkov v štátnej službe za rok 2011
Tab. 25	Systemizácia príslušníkov Hasičského záchranného zboru a príslušníkov Hasičskej záchranej služby v štátnej službe za rok 2011
Tab. 26	Systemizácia policajtov v štátnej službe za rok 2011
Tab. 27	Príjmy štátnych príspevkových organizácií podľa kategórií a kapitol ŠR za rok 2011
Tab. 28	Výdavky štátnych príspevkových organizácií podľa kategórií a kapitol ŠR za rok 2011
Tab. 29	Výdavky štátnych príspevkových organizácií podľa funkčnej klasifikácie za rok 2011
Tab. 30	Finančné operácie štátnych príspevkových organizácií za rok 2011